

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

DABARTIES karti Lietuvų tautos buklę griaudina kiekvieną Lietuvį. Drąsesni ryžtasi kovoti iki paskutinios, kitai nulekia į dausas, kur nuo tikrovės atitrūkę saldžiai sapnuoja.

Kl. Jurgelionis Brooklyn Vieniobėje, pavyzdžiui, pranašauja: "Lietuvių tauta žus jeigu ji nesukurs naujos civilizacijos". Bet civilizacija ne raginimais kuriama. Lietuviai gana gražiai Nepriklausomos Lietuvos metu gyveno, senos Vakarų civilizacijos prisilaikydami.

KITAS pranašas, Prof. Pakštas, Brooklyn Amerikoje rašo apie moderniosios Lietuvos idealus, ir sako, Lietuviai turi paimti "vertikalę kryptį" ir sukurti naują laikų Elladą (senovės Graikiją). Lietuva, sako jis, "turi pramokti" būti kuo senovės Graikija buvo Viduržemio jūros aplinkumoje. Deja, Sokratai ir Platonai ne "pramokymo" keliu atsiranda. Gražu aukštyn žiūrėti, bet per toli žiūrint, galima po kojų pamatytoje duobėje sprandą nusisukti.

LIETUVIŲ tauta nežus jei naujų civilizacijų, ar naujų Elladų nesukurs. Ji stiprai galvatinga. Ji stiprai praktiška, nors turi Jurgelionį ir Pakštą. Lietuviai gyvens, nes jie, vienu žodžiu, geri ir sumanūs šeiminkai. Tegul tik jiems suteikiama teisė savo žemėje šeiminkauti.

MUSŲ visuomenė turbūt niekad geru žodžiu neminės tu mūsų vadų kurių dėka, prieš Susivienijusių Tautų konferenciją San Francisco mieste, Amerikos Lietuviai buvo priversti stoti nesusivieniję.

LATVIJOS pasiuntinys Washington, Dr. Bilmanis, vėl pasižymėjo išleidžiamas Anglišką kalbą dvi knygeles apie dabartinę Latviją buklę. Vienoje kalbama apie Bažnyčios buklę Latvijoje, kitoje aiškinama Latvių padėtis tarp "kujo ir priekalo" — nazių ir bolševikų.

Lietuvos Pasiuntinybė nepasizymi knygelių Anglišką kalbą apie Lietuvos buklę leidimu. Tas pareigas dalinai eina Lietuvai Vaduoti Sąjunga. Visuomenė, LVS 5-to seimo proga, gausiomis savo aukomis turės galimybės šiai organizacijai padėti ir atsidėkoti.

PAVOGTI nuo Perkuno perkuną yra, kaip sau norite, atžymėtinas darbas. Musų katalikai, su pusgyviais socialistais susidėję, tiek ilgai įsėjus drožė kad "bedieviais" apšauktą Amerikos Lietuvų Misiją nusinėšė kėpsnį, surengdama San Francisco katedroje iškilmingas pamaldas už Lietuvą. Vyskupų leidžiamas The Register, apie tas pamaldas rašė ir citavo Arkivyskupo Mitty pamokslą, kuriame jis pasakė: "Teisybės mylėtojai po visą pasaulį apgailauja gyvenimo ir teisėtumo sunaikinimą Lietuvoje, ką dvi diktatorinės valstybės padarė."

Amerikos karo žuvusių skaičius pasiekė 230,173 vyrų; sužeistų 613,611, paimtų nelaisvėn 110,813, dingusių be žinios 57,452.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO BIRŽELIO-JUNE 15, 1945

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

(30-ti metai :: 30th year)

Okinawa

IŠ SAN FRANCISCO KONFERENCIJOS

K. S. KARPIUS.
Pastabos ir Patyrimai Kelionėje ir San Francisco.

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

MUMS esant San Francisco, Valstybės Sekretorius Stettinius skrido į Washingtoną pas Prez. Truman svarbiems pasitarimams. Tuo pat laiku San Francisco spauda džiaugsmingai paskelbė kad pats prezidentas atvyks į konferenciją jos uždarymo ceremonijose pasakyti kalbą.

Tuo kartu pasklido žinios ir apie Prez. Trumano padarytus pakeitimus nekurių savo vyriausybės kabineto narių, kas didumoje visuomenės kėlė pasitenkinimo. Ypač kad Truman pasiskyrė žmones iš Vakarinių valstijų. Prez. Roosevelt skirdavo sau kabineto narius iš rytinių valstijų, daug jų buvo tipiški New Yorko politikiečiai, kuriuos ir toliau Truman pasiryžęs iš valdžios istaigų valyti.

SI KONFERENCIJA Amerikos taksų mokytojų kas tuos apie porą milijonų dolerių, kadangi ji taip ilgai užsitęsia.

Be tų kasčių ką valdžia konferencijos reikalams išdėda, kitas milijoninis sumas paskyrė ir išleidžia San Francisco miestą ir miesto biūro firmos.

Visų šalių delegatams ir tautų atstovams kaip Lietuviai ir kitų kurie tik turėjo santykius su State Departmentu ir su konferencijos ofisu ir gavo konferencijos pasus, duodama dykai transportacija iš viešbučių į konferencijos sales ir atgal. Vežioja dideliais naujais valdiškais busais. Viskas ko reikia tik parodyti savo spaudos ar delegato kortelę įlipanti ir busa. Prie tam tikrų hotelių pažymėta žalia ir raudona spalva ženklas ir numeris, tokiu numeriu busas ten sustoja pasazičius paimti, ir kitų šalių delegatai, nesukalbanti Angliškai, turi tik įsitęmyti savo sustojimo numerį ir to numerio busu pargyžta į hotelį be vargo.

Kadangi visų šalių delegatai išsiskirstė po įvairius viešbučius, kurių šiame mieste yra nuostabiai daug, tai niekur nesimatavo jokio aiškaus delegatų susigrupavimo.

Jau buvo rašyta kaip atsargiai baikiškai apsigyveno viešbutyje Sovietų delegatai, kurie save apsitvėrė, valgė tik savų virėjų maistą, ir tt. Apie bolševikų užsilaikymą parašysiu toliau daugiau.

SPAUDOS atstovams ir delegatams įrengta valgyklos ir užkandžių kambariai konferencijos patalpose, taip kad nereikia eiti įsėkoti valgyti. Dar kas svarbu tai kad maistas ir visoki saldys gėrimai, aiskrymas, kava ir tt. duodama nemokamai.

PRADEDA BORNEO ATKARIAVIMĄ

Okinawa salos užkariavimas priėjo to laipsnio kad Tokyo vyriausybė pasiryžo apieisti ten likusią savo kariuomenę, baigiamą išžudyti, ir imasi kitų žygių. Okinawa yra tik 325 mylios į pietus nuo Japonijos, taip kad Japonams susidaro rimtas rupestis apsaugoti savas salas nuo Amerikiečių įsiveržimo.

Dar likusius Japonus apsupo Oroku pusiausalyje. Tame pusiausalyje išmūšta 3,500 Japonų, o iš viso Okinawa saloje per 75 dienų karą užmūsta virš 70,000 Japonų kareivių.

Su Japonais kariavimas toks atkaklus kad Amerikiečiai džiaugiasi jeigu užima plotą ydais, ne myliomis.

Užėmus vieną Japonų ligoninę Oroku dalyje rasta joje vėl 150 negyvų Japonų karių, kurie spėjama buvo nužudyti pačių Japonų, nes jie nenori palikti Amerikiečiams nei vieno savo vyro gyvo.

Japonijos bombardavimą didžiais bombieriais pakartoja dažnai, ir jau be kitų nuostolių Japonijos miestuose išgriauta tiek daug namų kad virš 5 milijonai žmonių liko be pastogių.

Borneo užkariavimas

Australiečiai įsiveržė į didelę Borneo salą, turinčią turtingus aliejaus laukus. Japonai padegė Seria aliejaus tankus, traukdami prie sąjungininkų įjegas. Australiečiai užėmė lėktuvų aikštę prie Brunėi, netoli tos salos Britiškos sostinės.

Ten pat atiteko sąjungininkams ir dideli gumo medžių laukai.

Borneo salon Amerikos ir Britų kariuomenės įsiveržė vadovaujant Gen. D. MacArthur. Tai yra pasakiškai turtinga gamtos šaltiniais sala.

DE GAULLE, Prancūzijos valdytojas, sekantią savaitę atskrenda pas Prez. Trumaną pasitarimui apie Syrijos-Lebano reikalus.

TITO priverstas su savo raudonąja armija pasitraukti iš Trieste, kurį buvo užėmęs ir norėjo prijungti prie bolševikinamos Jugoslavijos.

BERLINAS, kaip praneša nekurių gavę tą miestą pamatyti, yra vieni griuvėsiai ir degėsiai. Apie pusę visų pastatų jau negalimi pataisyti. Virš griuvėsių dvelkia smarvė puvėsių ir mirties.

Norvegų karalius Haakon sugrįžo savo šalin ir buvo iškilmingai sutiktas.

PALIEKA EUROPA BOLŠEVİKAMS

Gen. Eisenhower, sąjungininkų kariuomenių vadas Europoje, tapo apdovanotas aukščiausio laipsnio sovietų ordinu. Jį taipgi apdovanojo ir žymiai pagerbė Anglijos karalius ir višiuomenė, parsikvietus Londoną.

Pargyžusj Amerikon, jį apdovano aukščiausiu ordinu Kongresas, ir Prez. Truman rengia jam iškilmingas vaišes Baltajame Name.

Taip tai, Amerika, nugalejus ir sunaikinus Hitlerio ir Vokiečių galybę, paliko visą rytų Europą bolševikų globai ir patys žymieji karo vadai sau išvažinėjo.

RUOŠIAMA "TRIŲ DIDŽIŲJŲ" SUSITIKIMAS

Prez. Truman'o pasiuntinys pas-Staliną, H. Hopkins, grįžo iš Maskvos. Iš Londono grįžo Joseph E. Davies. Jie matomai sutarė su tų šalių vadais pasitarimą su Prez. Trumanu. Pasitarimas įvyks greitai laiku.

Sakoma, Hopkins prikalbėjęs Staliną "atsisakyti" nekurių veto San Francisco tarybų programė, ir buk sutarta kad Maskvoje suvažiuos Lenkų atstovai sudaryti Lenkams priimtina vyriapsybė. Tų 16 Lenkų bolševikai pagrobė, Stalinas nepaleidžia.

KANADOS rinkimuose laimėjo Premjero Mackenzie King Liberalinė partija, silpnai pasirodė Progresyviai Konservatai ir dar prasciau socialistai. Tai buvo pirmi visuotini Kanados rinkimai nuo 1921 metų.

ŠIO karo bėgiu, kaip paskelbia karo departamentas, Amerikos ir Anglijos karo laivai ir lėktuvai paskandino virš 700 Vokiečių submarinų. Iš 1000 Amerikos lydimų laivų į Europą nukandinta po vieną laivą.

STALINO vyriausias sunus, Saša Džugašvili, 1941 metais patekęs Vokiečių nelaisvėn, dabar pranešama nusizūdęs karo belaisvių stovykloje Vokietijoje. Jis nusizūdė elektra kuria buvo prileista stovyklos vielų tvora.

SOVIETŲ Maršalas Žukov, kuris Berline viešpatuoja, pradėjo skelbti kad Hitleris randasi gyvas ir kur nors Europoje slapstosi. Bolševikus bene išgąsdino slapta radio paskelbimas, "Hitleris vėl sugrįš ir atsikėršys".

Mūsų Didžiųjų Mirusių Pagerbimas LVS Seimo Metu

5 METAI LIETUVOS OKUPACIJOS

Vaidas Lietuvių Kultūrinio Darželio ceremonijų: Lietuvos Ministras B. K. Balutis ir Clevelando Mayoras Miller padeda pirmą vainiką prie Dr. Basanavičiaus paminklo 1933 metais. Nuo to laiko, daug vainikų, įvairiomis progomis, prie Dr. Basanavičiaus paminklo buvo padėta. Dabar Clevelando ir kitų kolonijų Lietuviai turės progą dalyvauti ypatingose vainikų padėjimo ceremonijose Birželio 23 d., po pietų.

Clevelandas turi nepaprastą išimtį Lietuvų tautos gyvenime tuo atžvilgiu kad čia, Lietuvų Kultūriniam Darželyje, stovi paminklai Lietuvų tautos žymių kovotojų, Dr. Jono Basanavičiaus ir Dr. Vinco Kudirkos, ir lyg likimo sutaikymu, čia turėjo atvykti ir čia mirė kitas žymus mūsų tautos kovotojas, a. a. Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona.

Lietuvai, su Birželio mėnesiu, suėjo penki metai žiaurių priešų okupacijos. Ten mūsų žmonės kankinami, žudomi, graži Lietuva teriojama, atitekus bolševikams barbarams. Ten gal visi mūsų tautos didvyrių paminklai išardyti, bet, lyg Likimo lėmimu, laiku dalis tų paminklų buvo perkelta į Clevelandą, čia pastatyta, ir čia mes laisvai galime tuos savo didvyrius pagerbti.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 5-to metinio seimo proga, Amerikos Lietuvų Misijos, įvykusios Washington nutarimu, Clevelandiečiai, dalyvaujant daugelio kolonijų atstovams, atliks nepaprastą, ir tik čia — vienatinę vietos pasaulyje — dabar mums galimas žymių mūsų mirusiųjų pagerbimo ceremonijas.

Šeštadienį po pietų, Birželio 23, Lietuvų Kultūriniam Darželyje, bus trumpas bet įspūdingas apeigos padėjimo vainikų prie Basanavičiaus ir prie Kudirkos paminklų. (Žiūrėkit vietinėse žiniuose apie smulkmenas.)

Iš Darželio, visi kas galės, delegatai, svečiai ir vietiniai, važiuos į Knollwood Mauzoliejų, ten trečią vainiką padės prie Antano Smetonos karsto.

Nežiūrint priešų okupacijos ir slėgimo mūsų brolių-seserų mūsų senoje tėvynėje, mes, laisvi Amerikos Lietuviai, galime susirinkti patriotiškomis ceremonijoms Clevelande, ir prie paminklų savo tautos didvyrių, iš jų praeities darbų pasisemti sau naujos stiprybės kovai už Lietuvos išlaisvinimą — prisiekti, ju akivaizdoje, kad nenuleisim rankų ir neliausim dirbė iki Lietuvai vėl bus gražinta Laisvė ir Nepriklausomybė.

Maisto stoka darosi rimtesnė visoje šalyje, nes su mažėjančia mėsa, kiaušiniai ir paukštiena tiek kad nebus pasiekti to laipsnio visu karo bėgiu.

DARBAI

Ravenna, Ohio. — Valdiškoje amunicijos dirbtuvėje šį mėnesį iš darbo paleis apie 800 darbininkų, ir mažesnis skaičius bus paleistas Liepos mėnesį.

Vėliau vasarą pradės čia išdirbti naujas bombas, ir tas palaikys dalį darbininkų kurie kitaip turėtų būti paleisti.

Williamsport, Pa. — Suilaikyta darbai Bethlehem Steel Co. ir apie 1,000 darbininkų reikalauja daugiau mokesties — už sekmadienio darbą dvigubai.

Los Angeles, Cal. — Laių statybos darbuose šioje srityje, darbininkai dirbanti prie sugadintų karo laivų taisymo, rengiasi streikuoti kilus nesusipratimui dėl algų. Valdžios karo darbo taryba atsisako algas didinti. 2658 darbininkai prieš 196 nutarė streikuoti.

Prisigirdę su 5 vaikais. Bryan, O. — Karo veteranas Alfred Stoner, penkių vaikų tėvas, ant rytojaus po to kai jo žmona pagimdė šeštą kūdikį, išvažiavo su pirmais 5 vaikais automobiliu pasivažinėti, įvažiavo į gilią pilną vandens žvyro duobę ir visi prigėrė.

Prancūzijoje, Dieppe mieste tulas girtas pamišėlis siautęs per kelias dienas, vaikščiodamas su revoliuvinu po gatves, nušovė 14 asmenų. Jis suimtas.

Amerikos valdžia paleidžia nuo baudmės 24 Būndistus Vokiečius kurie čia varė nazių propagandą ir buvo suimti karo pradžioje.

Prez. Truman reikalauja Kongresą skirti \$39,019,790,474 Karo Departmentui fiskaliai metui pradedant Liepos 1. Tai yra 25 nuoš. mažiau negu buvo numatyta Prez. Roosevelt.

Karo Laivynui Prezidentas reikalauja 66 milijonus, vietoje numatyto 77 milijonų.

MESOS mėgėjai geriau pradėkit užmiršti mėsą ir pratinkites prie kitų maisto dalykų. Iki galo šių metų šalyje mėsos padėtis nepagerės. Kiaušiniai, žuvis ir grūdų maistas bus svarbiausi valgomi dalykai civiliniams iki galo metų.

Cukrus taipgi bus gaudamas tik butiniams reikalingams.

Prez. Truman pataria Kongreso atstovams, kaip tik algų kontrolė bus baigta, nusibalsuoti pasikelti mokestį nuo \$10,000 iki \$15,000 metuose. Žinoma, iš taksų mokytojų kišenių.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS PASTABOS

300,000 VAIKŲ, iš plačios Sovietų imperijos, pasiūti i Lietuvos pajurio kurortus "vasaroti". Kiti šimtai tukstančių bus prisiūta vėliau.

Ką tokia vaikų importacija iš gilumos Rusijos i Lietuvą ir kitas Pabalčio valstybes reiskia? Greičiausia tai tikslas apgyvendinti tuos kraštus ištikimais raudonosios imperijos piliečiais. Tai vykdoma Sovietų iškanksto sudarytu planu.

Aplankęs mūsų veteranų veikėją Joną Grinių anadien, besikalbant apie Lietuvos reikalus bendrai, priėjom ir tų vaikų klausimo. Man jo užklausus ką jis mano apie tuos šimtus tukstančių svetimų vaikų grudamų Lietuvon, p. Grinius užklausė manęs: "Ką tu manai apie juos?"

"Tai pirma sėkla arba diegai pasėti Lietuvoje mūsų gimtąjį kraštą apgyvendinti ištikimais raudonaisiais piliečiais" atsakiau jam.

"Ne, ne sėkla ar diegai, bet gatava 'rasoda' atgabenta Lietuvon", jis mane pataisė.

"Tikrai taip, jūsų terminas yra tinkamesnis. Ta 'rasoda' trumpu laiku apaus visa Lietuvą".

Dabar klausimas, kur Lietuvių "rasoda" bus auginama: ar vietoje bus poruojama su atvežta, ar gal, sulyg plano, bus gabenama gilumon Sovietų imperijos į apsidinti ir tenai suporuoti? Tai mums labai rūpimas klausimas.

LIETUVIAI džiovininkai atrašė man laišką iš State Sanatorium, Maryland. Laišką rašė Petras Yankus. Jis sako, toje ligoninėje randasi 600 džiovininkų, jų tarpe 10 Lietuvių vyrų ir dvi Lietuvės. Laišką rašytojas skundžiasi kad jiems truksta reikalingiausių gyvenimui dalykų, nurodydamas kokių. Ypatingai drabužių jiems reikia. Petras Yankus sako, mes tuomet jaučiamės "laimingi" kuomet numiršta koks džiovininkas, nes tada jo ar jos drabužius likusiems išdalina, jei jų mirusis paliko. Kitaip negauna, turi savus turėti.

Pagelbėti šiuos nelaimingus Lietuvius geriausia galėtų Bendras Am. Liet. Fondas, kuris turi surinkęs galybes drabužių ir kitų dalykų ir jais nelaimingus džiovininkus turėtų pilnai aprūpinti.

Iš savo pusės aš atlikau ką galėjau. Mes čia dviese parupinome džiovininkams jų prašomų daiktų ir juos pasiuntėm. Siuntinį jie gavo ir pranešė kad jie daiktus pasidalino ir labai mums esą dėkingi.

Lietuvių laikraščių leidėjai juos aprūpina spauda: gauna jie beveik visus Lietuvos laikraščius, kaip Petras Yankus rašo.

Šių pastabų skaitytojai, atsimink nelaimingus Lietuvius džiovininkus, idėk dolarinę vokan ir pasiųsk: Peter Yankus, State Sanatorium, Maryland.

DAR KARTĄ noriu priminti Lietuvį veikėjam, rašytojam ir redaktoriam: nusto kite varę klyną tarpu sąvės, ypatingai tarpe čia gimusių veikėjų. Toks darbas yra pragaistingas mums visiems. Rašydami ar veikdami įieškokite taikos; tirkite save labiau negu kitus, o tą darydami greičiau prieisime prie bendros kalbos ir darbo Lietuvos vadavime. Veikdami ar rašydami vieni prieš kitus silpninam save ir visą Lietuvos bylą. Visuomenė visa tai matydama palieka pasyvi, be vilties... Kiekvienas veikėjas, rašytojas ir rašytoja tai turėtų žinoti.

Z. Jankauskas.

Tarp Philadelphiečių

Pasitaikė man pripuolamai atsilankyti Philadelphijoje 9 Birželio, kur mane stotyje pasitiko ir per dvi dienas globojo William Paschall-Poška. Teko atsilankyti ir WTEL radio stotyje, kur Lietuvišką programą teikia A. Dzikas. Smagu buvo patirti kad p. Dzikas Lietuvišką radio programą teikia net visą valandą laiko.

Teko apsilankyti pas p. A. Kaniušį jo puikiam restorane ir užiegoje, kur jis mane Lietuviškai pavaišino. A. Kaniušis yra žymus Lietuviškų reikalų rėmėjas.

Paskiau p. Paschall nuvežė ir supažindino mane su savo draugu Gustu Tunaičiu, kurs užlaiko "Gus Grill". Man į akį krito jo įstaiga, kuri atrodo daugiau muziejum: sienos nupieštos patraukiančiais paveiksiais. Ir pats šeimininkas malonus ir apsiuities žmogus. Kadangi jis Dirvos dar neturėjo tai jį tuoj išsirašė.

Lietuvių Muzikalėje salėje susipažinau su daug Lietuvių, ir susidraugavau su Kostu Žilinskiu.

Dabar eina vėjus už mūsų tautietį Wm. Paschall-Pošką i Magistratus. Kaip matosi, Philadelphijos Lietuviai dirba ir remia Paschall kandidatūrą. Geistina kad jis nominacijas laimėtų.

J. V. Valickas.

KUN. J. ČEPUKAIČIO PARGERBIMAS

Philadelphijoje, pasidarbavimu Prano ir Paulinos Pukų ir kitų veikėjų, sekmadienį, 27 Gegužės, vietinėje šv. Andriejaus parapijos salėje buvo surengta banketas pagerbimui parapijos klebono, Kun. Juozo Čepukaičio, jo 25 metų kunigavimo sukakties progą.

Svečių vakarienėje dalyvavo nemažai; programos vedėju buvo vietinis vikaras Kun. S. Mažeika; meno programą vedė Petras Staniškis. Kalbas pasakė svečiai Kun. Dr. Končius ir Juozas B. Laučka.

Karys Jurgis Dočka, kuris išbuvo Vokiečių nelaisvėje net 28 mėnesius, andai sugrįžo namon Philadelphijon, pas savo jauną žmoną ir jų mažą dukrytę.

Rep.

IŠ UKRAINIEČIŲ SPAUDOS

Philadelphijos Ukrainiečių laikraštyje Amerika, Birželio 9 patilpo vertime sutrauka straipsnio "The Case of Lithuania" (Lietuvos Byla), kuris originaliai Angliškoje kalboje tilpo Gegužės mėnesį visuose Hearst'o leidžiamuose dienraščiuose Amerikoje.

Tas pats Ukrainiečių laikraštis Gegužės 29 patalpino atvaizdą Amerikos Lietuvių Misijos veikėjų Aleksandro G. Kumskio, Adv. Olio ir P. J. Ziurio su Amerikos Prezidentu Truman.

K. V.

Geriau Karžygiu negu Prezidentu

Desinėje stovintis karys Sgt. Jake Lindsey, iš Lucedale, Miss., už didžiulį atsidėjimą kare, Prezidento Truman apdovanojamas Kongresiniu Medaliu, kas yra aukščiausias garbės ženklas Amerikoje. Šiame kare jis yra 100-sis gavęs tokį medalį. Jis pasakė, "Aš verčiau gauti tokį medalį negu būti prezidentu".

Kita Lietuvaitė Operos Žvaigždė Stoja i Darbą

Biruta Ramoska—Soprano

Biruta Ramoskaitė, dalyvavusi šių metų "Metropolitan Opera Presents" galutinuose radio audicijos bandymuose, pradėjo savo operatišką karjerą su pragarėjusia San Carlo Opera Company, kuri per dvi savaites statė operas Center Theatre, Rockefeller Center. Ji dainavo Musettos rolę operoje "La Boheme".

P-lė Biruta Ramoska gimus Hartford, Conn., ir pradėjo atsidėjimą dainavime gana anksti. Ji balso ir dainavimo studijavo prie Florence Page Kimball, Sergius Kagen, Queena Mario ir Cesare Sodero.

New Yorko kritikų dėmesį i save ji atkreipė kuomet 1943 metų Lapkričio mėnesį ji davė savo dainų debiutą, ir tada buvo pripažinta kaip turinti didelę ateitį soprano dainininkė.

Šį sezoną p-lė Ramoska pasiekmingai dainavo eilę solo su Montreal Philharmonic, su Rochester Civic Orchestra ir su Kansas City Philharmonic.

Vasaros metu ji dainavo su Buffalo Philharmonic ir tapo užkviesta dalyvauti operoje žinomame Chautauqua Music Festival.

Sekančios žiemos sezonui ji jau sutarta dalyvauti 36 koncertuose įvairiuose miestuose visoje šalyje, taipgi su žymiomis simfonijomis bei operoje.

Lietuviams lengva bus sekti Birutos Ramoskaitės pasirodymus jų miestuose del jos tikro Lietuvos kardo, kurio ji nekeitė.

DAYTON, OHIO

SVEČIAI. Marijona Mockevičienė iš Chicago, lankėsi Decoration dienoje, papuošti kapą savo vyro, Mateušo Mockevičiaus, kuris čia palaidotas.

Kun. Dr. Širvaitis aplankė savo dėdę ir Lietuvį bažnyčioje atlaikė pamaldas.

Kun. Vincentas Slavynas buvo užvažiavęs ir viešėjo trumpą laiką pas Elzbieta ir Antaną Vaitkus. Jis yra buvęs pirmiau čia klebonu Lietuvų šv. Kryžiaus parapijoj.

D. Rep.

Detroit, Mich., Naujienos

Piknikas ir Dovanos

Sekmadienį, Liepos-July 1, įvyks Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-to skyriaus piknikas žinomame Birutės Darže. Kaip jau rašėme, šiame piknike dalyvaus ir kalbės Amerikos Lietuvių Misijos delegatai dalyvaus San Francisco konferencijoje: Adv. Antanas A. Olis ir Al. Kumskis iš Chicago, ir Inž. P. J. Ziuris, iš Clevelando. Jie padarys labai svarbius pranešimus apie Misijos darbus.

Be to bus pikniko dalyviams trys prizai-laimėjimai, kuriuos paaukojo LVS skyriaus vice-pirmininkai kino teatrų savininkas Viktoras Petrikas, H. Kapturauskas ir kiti. Dovanos gražios ir jas įgyjusieji turės pasitenkinimo.

Piknike bus muzika, šokiai, ir kitoki pamarginimai.

KALBEJO PROF. PAKŠTAS

Gegužės 31 čia kalbėjo Bendro Amerikos Lietuvių Fondo reikalais Prof. K. Pakštas iš New Yorko, kuris vykdamas i Chicago čia užsuko. Prof. Pakštas kalbėjo labai įdomiai, nušviesdamas Lietuvius vargus pavergetoje Lietuvoje ir nelaimingą padėtį Lietuvį pabėgusių i kitas šalis. Jis plačiau paaikšino BALF centro nustatytus planus šalpos darbe ir paskatino veikėjus gyvesniam darbui.

Birželio 1, Prof. Pakštas pasakė įdomią kalbą pas Amerikiečius, vadinamoje Constitutional Americans organizacijoje, kur buvo paruošta arbata. Mrs. Winters didelėje rezidencijoje. Čia dalyvavo aukštųjų svečių, kaip universitetų profesorų, daktarų ir advokatų. Taipgi buvo specialė kalbėtoja, Agnes Waters, iš Washington, D. C., kuri kalbėjo apie Kongresą. Bet mūsų svečias, rodos, daug labiau sujdomino klausytojus ir jis tapo apipildas įvairiais klausimais.

Ši organizacija kviečia ir patikimus Lietuvius dalyvauti jos sueigose ir kalbėti savo tautos reikalais. Man teko dėvėti tautiški drabužiai šiame susirinkime; svečius labai sujdomino mano gintaras.

Galui pasigirti kad Prof. K. Pakštas mokytojavo Pavasarininkų Suaugusių gimnazijoje Kaune, tada kada aš ją lankiau. Man labai prisiminė tas linksmas pavasaris kai mūsų gimnazija ėjom ekskursiją i Žaliąjį Kalną, per Mickevičiaus Slėnį, linksmai dainuojant. Mūsų priešakyje ėjo Prof. Pakštas, linksmas ir malonus. Tai buvo jau 21 metai atgal. Man buvo didelis malonumas gerbiama svečių savo namuose vaišinti ir priimti jo atsilankymu Detroitu.

PAGERBĖ DR. JONIKAITI

Gegužės 12, Lietuvės motinos, kurios važiavo i Washingtoną įteikti peticiją prašant Lietuvai užtarmo, padarė Dr. J. Jonikaitiui, kaip aukojusiam jų kelionei, surpizą. Jos pasikvietė ir kitus Washingtono dalyvavusius Misijos delegatus, užsisakė valgius ir minėta vakarą visi nuvažiavo pas Dr. Jonikaitį. Čia daktarui įteikta graži tvirta piniginė, ir įvairūs linkėjimai.

Motinos buvo: Stephanie Č. Douvan, P. Medonienė ir Ona Vilkenė. St. Douvan, kaip centro vedėjai, irgi buvo įteikta dovanėlė. Vakaras maloniai praleistas.

NETEKO REGĖJIMO

Algirdas Kazlauskas grįžo iš Europos karo sunkiai sužeistas ir netekęs regėjimo. Jis dabar yra karo ligoninėje, bet buvo paleistas 30 dienų pasi-svečiuoti pas tėvelius. Net sunku įsivaizduoti kaip jaunas Algirdas jaučiasi ir rengiasi prie tamsaus gyvenimo. Bet

Lt. Gen. William S. Knudsen, tarnavęs karo metu šaliai, rezignavo ir grįžta i civilinį gyvenimą.

yra sakoma kad nerėgiai geriau mato. Taip, jie gal geriau mato gilesnį žmogaus gyvenimą i idealą, nes jie mąstydami mato ir daug geriau atskiria gerą nuo blogo.

Algirdo brolis Vincas irgi jau penki metai karo tarnyboje, nes jis įstojo dar prieš Amerikos karą, bet jis yra visai sveikas, randasi kur tai Vokietijoje.

Kazlauskams buvo pasiūstas parašytas kuriuo Algirdas iškritus iš sproguosio lėktuvo. Dabar Kazlauskienė apsilankiusius apdovanoja šmoteliais to parašyto medžiagos.

Rep.

LVS 6-TO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-tas skyrius laikys susirinkimą sekm., Birželio 17, nuo 2 val. po pietų, šv. Antano parapijos mokykloje, 25th St. ir Vernor Hwy. Šiame susirinkime bus aptarta reikalai skyriaus pikniko ir Misijos delegatų prakalbų, Liepos 1. Visi nariai malonėkit dalyvauti.

Užr. sekr. Vyt. Markuzas.

LOWELL, MASS.

MALONUS SUSITIKIMAS SU DZUKAIS IR ŽASLIEČIAIS

Pakviestas kalbėti D. L. K. Vytauto Klubu 25 metų gyvenimo sukaktuvėse, atvykęs i Lowell įgijau gražių įspūdžių, ir patyriau kad Lowell'yje di-duma mūsų tautiečių yra Dzukai. Sukilo pas Dzukus upas ir pakalbinus juos užsirašyti Dirvą, nei vienas neatsisakė nuo manęs, kaip Dzuko.

Štai štai Amilija iš Bakaloriškių pirmutinė prenumeravo laikraštį, ogi nepasidavė Versiackas iš Kuršių, Pesikas, Mikalopas, Sadauskas, Bulauka, Bruzgė, Malinauskas, Sabaliauskas, Saulėnas, Kundrotas, Andriškevičius, nugri ir Gaidys. Bet Juozas Nedzveckas (Lietuviškai Meškinis), iš Senkonių, Lydos apskrčio, ne tik prenumeratą užsimokėjo bet ir auką davė.

Kadangi aš su Nedzveku vienos apskrities (Lydos) tai su juo plačiau išsišnekėjau, jis papasakojo apie savo gyvenimą. Sako, turi sunų saržentu kariuomenėje, kuris jau kariauja Pacifike; turi gražią ukę ir gyvena kaip Nedzveckas.

Aš vos spėjau užrašinėti prenumeratas, kurių gavau keturiolika tuojau; bet Dzukai pasižadėjo kitą kartą mane susitikę dvigubai tiek prenumeratų suteikti ir "baryšams" dolarį-kitą "pavinkšavoc".

Man malonu kad Lowell'io Dzukai ir žasliečiai tokie prakilnūs žmonės. Atsisveikinant su jais, Nedzveckas man kuštelėjo po ausiu kad įsiai kaip "Lidskas", kitą kartą mane susitikęs, vienas tiek aukos kiek visi kiti Dzukai sudės aukų!

Gerai, Juozai, linkiu kad tavu žodis išsipildytų. Tuoj ir vėl pasimatysim.

Jūsų Dzukas.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

KARPAVICIUS-KARPY Juozas, 48 metų, staiga mirė Birž. 7, Cleveland, O. (Svedasų par). Amerikoj išgyveno apie 30 metų. Du jo sunai kariuomenėje.

VENCNIENĖ Juzefa, mirė 24 Balandžio, Clevelande. (Paėjo Skaudvilės mies., Tauragės ap.) Paliko dvi dukteris, Stefaniją Nestor, Agnės Nona, du sunus, Stasį ir Prana, taipgi seserį Agnės Kissell ir broį Petrą Norbutą.

MARTINAITIS Juozas, senovo amžiaus, mirė Bal. mėn. Spring Valley, Ill.

KANAPECKIENĖ Agnėška, 53 m., mirė Kovo 20, Port Chester, Pa. (Panevėžio ap.)

SLAVICKAS Vincas, 70 metų, mirė Geg. 2, Philadelphia, Pa.

BAUPLYS Petras, 17 m., mirė Vas. 12, Buenos Aires, Argentinoj. (Perlojos par.)

LABANAUSKIENĖ Amilija, mirė Bal. 30, Philadelphia, Pa.

BRUŽINSKIENĖ Ona, mirė 4 Gegužės, Baltimore, Md.

NAVICKAS Petras, 70 metų, mirė Geg. 5, Curtis Bay, Md.

SAMALIONIS Juozas, 72 metų, mirė Geg. 5, Brooklyn, N. Y.

KLEMAVIČIENĖ Marė, 71 m., mirė Geg. mėn., Minersville, Pa.

METRIKEVIČIUS Jurgis, mirė Geg. mėn., Bloomsburg, Pa.

GRIKAUSKAS Antanas, 65 m., mirė Bal. 18, Forest City, Pa.

PILVINIS Dominikas, 62 m., mirė Bal. 16, Sundreland, Mass.

RUDIS Petras, pusamžis, mirė Geg. 12, Chicagoj. (Panevėžio ap. Bukatiliškių sodž.) Amerikoj išgyveno 45 m.

PAVINESKIS Andrius, 52 m., mirė Geg. 13, Chicagoj. (Šileikiškės k. švenčionių ap.)

VENCNIENĖ Juzefa, mirė Balandžio 24, Clevelande. (Paėjo iš Skaudvilės, Tauragės ap.)

SABUNAS Kazys, 60 m., mirė Geg. 29, Dayton, Ohio. Liko žmona, Zosė, trys sunai ir dvi dukterys.

STOCKUS Pranas, 56 m., mirė Kovo 20, Fairhope, Pa. (Raseinių apsk. žvirblaukių kaimo).

Sportininkas Al Bložis Žuvo Prancuzijoje

NORTH BERGEN, N. J.—Al Bložis, pragaršėjęs universiteto sportininkas prieš karą, karo metu buvo Leitenantu, ir kariaudamas Prancuzijoje, žuvo Sausio 29, kaip jo šeima dabar gavo žinią. Jis buvo ankščiau praneštas dingęs be žinios. Jis buvo milžinas vyras, dabar turėjo 26 m. amžiaus.

ELYRIA, OHIO

MIRĖ MARIJONA ŠAFNI-TIENĖ. Gegužės 24 čia pasimirė Marijona Šafnitienė, po 7 metų savo sunkios ligos. Li-ga buvo ją tiek prislegus kad ji nepajiegė nei savo namuose apsiūrėti, bet jos vyras, Jurgis, dėjo visas pastangas padaryti jos gyvenimą lengvesniu, vežiojo pas įvairius gydytojus, ir namuose laikė prie jos tarnaite per visą laiką.

Šafničiai išauklėjo sunų, Robertą, kuris tarnauja kariuomenėje; buvo parskridęs i motinos laidotuves.

Vėlionė buvo linksmo budo moteris, simpatyja ir laisvų minčių. Palaidota Gegužės 27, Elyria laisvosios kapinėse. Jai buvo prisiūsta daug gėlių nuo jų draugų iš Clevelando, ir dalyvavo daugelis palydėjime i kapus. Dalyvavo iš Clevelando, Lorain, Ashtabula ir iš pat Elyria, kur gyvena tik dvi Lietuvų šeimos.

I laidotuves pribuvo šafničio brolis ir brolienė.

Amžinos ramybės jai, o tau, brangus drauge, ir tavo sunui giliausia užuojauta jūsų liudnoje valandoje.

Jurgis ir Ursulė Chesnes, Cleveland, O.

WATERBURY, CT.

VĖL IŠRINKTAS. žinomas mūsų tautietis Dr. M. J. Colney tapo vėl išrinktas iždininku 15-tam terminui, Connecticut Society of Natureopathic Physicians, suvažiavime atsi-buvusiame New Haven, Conn. Dr. Colney taipgi yra iždininku Connecticut College of Natureopathic Physicians, ir vice pirmininkas Connecticut Valstijos Natureopathic egzaminierių tarybos.

MONCRIEF Furnasai
CLEVELAND'O MEGIAMIAUSI
per 50 METŲ
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

CEDAR POINT
on Lake Erie
A vacation here means increased ability to work for final Victory.
Hotel Breakers with 1,000 outside rooms, moderate rates. Excellent meals.
Relax on the world's finest, white sandy beach. All sports—tennis, golf, boating, fishing, etc. All amusements. Dancing nightly.
Plan now to come to the Vacation Playground of the Great Lakes.
CEDAR POINT-on-Lake Erie SANDUSKY, OHIO
Open June 16 thru Labor Day

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuviu Direktorius IR BALZAMUOTOJAS

Sermenims kambarius duodame vartoti nemokamai.

Naujoj, moderniniai įrengtoji nuosavioj vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE. Henderson 9292

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

L A I S V A L I E T U V A

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

San Francisco Atgarsiai

SUTRŲ PILSTYTOJAI

Sąryšyje su San Francisco konferencija Draugas ir Naujienos emė labai kritikuoti ir peikti Amerikos Lietuvių Misijos darbus ir girti ALT žygius. Kad šie laikraščiai giria ALT, nieko tame blogo nėra. Bet pernelyg kritikuoti ir peikti Misijos darbuotę, kurios rezultate Lietuva įsigijo daug naujų ir įtakingų draugų ir kurios dėka Lietuvos klausimas pateko į aukščiausiąs valdžios sferas bei išaukė gilių simpatijų didžiojoje Amerikos spaudoje, yra visais požiūriais žalingas darbas. Išskyrus piktą norą diskredituoti Misijos veikėjus, šioje taktikoje nieko kita negalima įžiūrėti. Nes faktas kad tautos atstovai ir senatoriai Kongrese pasakė Lietuvai ginančias kalbas, kad Jo Ekselencija Arkivyskupas Mitty San Francisco katedroje už Lietuvą atlikę iškilmingas pamaldas ir kad daugybė didžiųjų Amerikos laikraščių apie Lietuvą įdėjo palankius straipsnius — tai aišku kiekvienam — yra Lietuvos laimėjimas. Tat pulti žmones kurių pastangomis visa tai nuveikta yra sykiu neprasminga ir nedora.

PAGAL KATALIKŲ-SOCIALISTŲ SPAUDĄ IŠEINA KAD KELI YRA DAUGIAU NEGU KELI ŠIMTAI

Neatrasdamos kitų argumentų Misijos svorui sumazinti, Naujienos ir Draugas emė lyginti ALT ir Misijos delegacijų atstovavimo apimtis. Girdi, ALT atstovauja kuone visai Amerikos Lietuvių visuomenei, o Misija — niekam.

Gražus palyginimas: viskas ir niekas. Bet pažiūrėkime ką sako faktai. Jie aiškūs ir paprasti. Amerikos Lietuvių Misijos delegaciją į San Francisco išrinko keli šimtai iš įvairių Lietuvių kolonijų ir Washingtoną suvažiavusių delegatų, o Amerikos Lietuvių Tarybos delegacijos niekas nerinko: ją skirte paskyrė pp. Grigaitis, Šimutis, Vaidyla ir Co. Tat kas iš to išplaukia? Ogi kad pp. Šimutis, Vaidyla ir Grigaitis yra "kuone visa Lietuvių visuomenė", o keli šimtai iš įvairių Jungtinių Valstybių vietų suvažiavusių atstovų — niekas.

DEL VIENO A. OLIO POSAKIO

Bet nors ir p. Olis, Kumskis ir Žiuris, anot Naujienų ir Draugo, niekam neatstovavo, vis dėlto apie jų veiklą nemažai rašė plačioji Amerikos spauda. Negalėdama nuneigti šito fakto, socialkatalikų spauda dieliu susikaupimu emė įieškoti Misijos atstovų "išsišokimų". Neilgai trukus, tos pastangos apsilvainkavo laimėjimu: "Olis pasakęs kad Lietuvos vardu nėra San Francisco kam kalbėti, o juk Washingtono tebėra šios šalies valdžios tebeprapūstas mas Lietuvos Ministras. Koks neusimanyimas, koks išsišokimas".

Iš p. Olio kalbos konteksto betgi išplaukia kad šituo savo posakiu jis turėjo galvoje Lietuvos nedalyvavimą San Francisco konferencijoje. Mat, kad būtų galima dalyvauti San Francisco konferencijoje reikiatitiktai du reikalavimus: atitinkama valstybė turi būti paskelbus karą ašiai ir ji turi būti pasirašiusi United Nations deklaraciją. Šiems rei-

kalavimams patenkinti yra reikalinga sava vyriausybė in exile. Lietuva, kaip žinome, tokios vyriausybės neturi. Kadangi neturi savos vyriausybės tai ir negali dalyvauti San Francisco konferencijoje, o kai Lietuva ten nedalyvauja tai ir nėra kam už ją kalbėti. Tą faktą pabrėžė ir p. Olis. Reporteriams užklausus apie Lietuvą Washingtono, jis atsakė: "Ministras — ne valdžia". Šituo klausimas ir buvo baigtas. Tat jei buvo iš p. Olio pusės koks "išsišokimas" tai tik toks kad jis kalbėjo blaiviai galvoti mokantiems žmonėms ir užmiršo kad Chicagoškiai redaktoriai ir tos rūšies žmonių skaičių nepriklauso.

Išnagrinėję klausimą iš formalės pusės, galime porą eilučių paskirti ir jo materialei pusei: kodėl gi, pagaliau, Lietuva neturi savos vyriausybės? Vienintelė šito kliūtis — Maskva. Maskva užkrovė Lietuvai bolševikišką valdžią, Maskvos įsakymu žudoma Lietuvių tauta. Kodėl šitai nesustabdoma, kodėl nekrepiant dėmesio į Maskvą, nesankcionuojama Lietuvos neginėjama teisė gyventi nepriklausomu gyvenimu ir turėti savo tikrąją vyriausybę? Ogi todėl kad, nežiūrint gražių žodžių apie "amžina teisę ir teisingumą pagrystą taiką", brutali ir barbariška jiega tebėra vienas svarbiausių tarptautinių santykių lėmimų. Štai kas neleidžia Lietuvai turėti savo vyriausybės ir uždaro jai duris į San Francisco. Kodėl šių faktų, užuot kabinėjusius prie paskirų žodžių, neiškelia socialkatalikiška spauda, niekam neaišku.

VEL APIE KONTINUITETĄ

Vietoje to, Naujienos (Birž. 1), neva atskirdamos p. Bimbai, bet tikrovėje taikydamos į p. Olį ir tautininkų valdžią Lietuvoje, įsileidžia į teoretiskus išvedžiojimus apie kontinuitetą. Esąs, girdi, valstybės kontinuitetas, bet nesą valdžios kontinuiteto. Vadinasi, yra valstybė, bet nėra valdžios. Tuo tarpu konstitucinė teisė nurodo kad valdžia greta teritorijos ir tautos (gyventojų) yra vienas valstybės elementų. Iš to išplaukia kad jei yra valstybė tai automatiškai, kaip vienas jos elementų, yra ir valdžia. Vadinasi, valstybės kontinuitetas implikuoja ir valdžios kontinuitetą.

Šio karo bėgyje ne kas kitas kaip valdžios kontinuitetas ir buvo valstybių kontinuiteto simboliu. Vokiečių žygyje į vakarus daugelio valstybių teritorijos buvo okupuotos, taip pat ir jų gyventojai pateko svetimon valdžion, ir vienintelis požymis, simbolizavęs nenutrukusią valstybės egzistenciją kaip tik buvo išlikusios ir užsienin išsikėlusios vyriausybės. Tačiau pagal p. Grigaičio teoriją, atmetančią valdžios kontinuitetą ir tepripažįstančią valstybės kontinuitetą turėtų išeiti kaip tik priešingai: valstybės turėtų gyvuoti be vyriausybės. Šito betgi, kaip žinome, nėra.

Kas gi del p. Grigaičio pastabos kad p. Žadeikis atstovauja Lietuvos respublikai tai ji visai teisinga. Tačiau iš to visai neišplaukia kad p. Žadeikis nėra "Smetonos ambasadorius". P. Žadeikis buvo paskirtas kara ašiai ir ji turi būti pasirašiusi United Nations deklaraciją. Šiems rei-

stovu. Taigi kaip tik delto kad p. Žadeikis yra "Smetonos ambasadorius", jis yra Lietuvos atstovas.

Yra bendras konstitucinės teisės dėsni kad valstybių galvos skiria ir akredituoja atstovais. Prezidentas Roosevelt, sakysim, paskyrė daug atstovų į svetimas valstybes, bet nei vienas jų nepasidarė Prezidento Rooseveltto atstovu, o visi buvo ir tebėra Jungtinių Amerikos Valstybių atstovai. Kiekvienas gi diplomatinis atstovas tam tikra prasme yra valstybės valdžios reiškęjas. Ir faktas kad p. Žadeikis iki šiol pripažystamas Lietuvos atstovu ne tik nereiškia Lietuvos valdžios nutrukimo, bet kaip tik yra priešingas įrodymas: kad Lietuvos valdžios dadelė yra išlikus Lietuvos atstovo asmenyje. Taigi faktas kad jis atstovauja valstybei ne tik nepaneigia bet dar sutvirtina valdžios kontinuitetą. Gi ginčijimas valdžios kontinuiteto automatiškai paneigia ir Lietuvos atstovo institutą: reikšdamas visišką valdžios išnykimą, jis implikuoja išnykimą ir tos jos dalelės kuri gludi valstybės atstove.

Iš to kas pasakyta aiškėja kad p. Grigaičio tvirtinimas kad nėra valdžios kontinuiteto, labai patarnauja p. Bimbai, kurs lyg pasamdytas tvirtina kad bolševikams į Lietuvą įžengus, "Smetonos valdžia pasibaigė, o su jos pasibaigimu nustojo galios ir jo ambasadoriai". Štai į ką nuveda priekabių įieškojimas ir nesuvaldytas partingumo reiškimas.

GERA IŠEITIS

Viso šito akivaizdoje tereikia džiaugtis kad Amerikos Lietuvių visuomenė Amerikos Lietuvių Misijos formoje sukurė stiprų inteligentingų pajėgų centrą, kurs šaltai ir apgalvotai, bet sykiu tvirtai ir ryžtingai, veda planingą kovą dėl Lietuvos. O į jos veiklą nukreipti puolimai teparodo kad Misija atlieka tikrai didelį darbą. Tat visi stokime į Misijos rėmėjų eiles — kiekvienas atiduokime didžiajam darbui savo dalį.

Julius Smetona.

BRITAI įveda lėktuvais susisiekimą su Amerika. Prasi-deda jau šią vasarą, ir atsi-bus keturis kartus per savaitę. Amerikos stotis bus Baltimore, Md., su sustojimu New Foundlande prispildymui garsolui.

Kelionė tarp Londono ir New bus atliekama vienos nakties metu.

Šitokie pabūkai buvo naudojami tiesiant iš Anglijos per vandenį į Prancūziją dūdas (paipas), kuriomis po įsiveržimo į Normandiją buvo aprūpinama gasolinu Amerikos ir sąjungininkų kariataojai ir taip pavyko Vokiečius nugalėti.

A. L. MISIJOS DELEGATŲ PRAKALBOS

Amerikos Lietuvių Misijos darbai pradėti su suvažiavimu Washingtono Kovo 23-24, įsi-siubavo taip kad tas judėjimas užsitęs iki rudens, neįskaitant naujus darbus kurie tuo tarpu atsiranda ir atsiras.

Po suvažiavimo Washingto-ne, eilėse kolonijų sekė prakal-bos, kurios prasidėję nuo At-lantiko iki Paficiko — nuo New Yorko iki Los Angeles.

Galima priminti, Amerikos Lietuvių Misijos visi keturi delegatai aplankė Los Angeles, Kalifornijoje, Lietuvius, jiems buvo surengta net dvejose prakalbos du sekmadieniu pagrėtu: Gegužės 20 ir 27 dd.

Pačiame San Francisco, Mi-sijos atstovus lankė, vaišino savo namuose, ir atsilankė va-karienių rengton kitų valstybių delegatams būrelis to mie-sto ir kaimyninio Oakland Lie-tuvių, susipažinti, ir paremti savo aukomis Misijos darbą.

Linksni ir pasitenkinę buvo

ties tolimų vakarų Lietuviai,

pirmą kartą suėję ten atvyku-sius tautinės minties žmones.

Apie Misijos delegatų dar-bus ir žygius San Francisco konferencijoje plačiai buvo ra-syta ir dar teberašoma.

LVS SEIMAS, PRAKALBOS

A. L. Misijos darbai nepasi-baigė ir su sugryžimu į San Francisco.

Kolonijoms reikalaujant, su pat delegatų sugryžimu prasi-dėjo prakalbos, Misijos delega-tų raportai-pranešimai iš San Francisco konferencijos.

CHICAGOJE — Misijos de-legatų prakalbos atsiuvo sek-madienį, Gegužės 10.

BALTIMORE, Md. — Mi-sijos delegatai kalbės sekma-nio vakare, Birželio 16, Lie-tuvių salėje.

BROOKLYN, N. Y. — Mi-sijos delegatai kalbės sekma-dienį, Birželio 17, nuo 3 val. po pietų.

NEWARK, N. J. — prakal-bos Birželio 17, vakare, 7 val. Lietuvių parapijos salėje.

PHILADELPHIA, Pa. — Misijos delegatas kalbės ma-žam veikėjų susirinkimui Wm. Paschall salėje.

CLEVELAND, O. — Biržėlio 23-24 — LVS metinis sei-mas ir Misijos delegatų prakalbos.

DETROIT, Mich. — Misijos delegatų prakalbos LVS pik-nike Birutės darže, Liepos 1.

WATERBURY, Conn. — Misijos delegatai kalbės LVS skyriaus piknike sekmadienį, Liepos 29.

Gauta pagedavimai Misijos delegatų prakalboms iš: WORCESTER, Mass., SO. BOSTON, Mass., PITTSBURGH, Pa.

Atsišaukė Misijos kalbėtojų ir kitos kolonijos, tik joms ne-galima dar nuskirti laiko.

REMKIT

Amerikos Lietuvių Misijos Darbus

Pasiųskit auką L.V.S. metiniam Seimui

BIRŽELIO-JUNE 23-24, CLEVELANDE

Lietuvai Vaduoti Sąjunga, rengdama savo 5-tą metinį seimą, rengia peržvalgą didelių savo darbų, ir nustatys planus naujiems darbams kurie reikalingi sąryšyje su Amerikos Lietuvių pastangomis padėti išlaisvinti priešą pagrobtą Lietuvą.

Tiems darbams reikalinga daugiau ir daugiau aukų, ir todėl drąsiai prašome Tamstą ištiesti savo duosnią ranką šioms butiniems darbams paremti.

Tik ką grįžus iš San Francisco A. L. Misijos delegacija, kurios žygius Lietuvai Vaduoti Sąjunga finansuoja, yra vienas mūsų laimėjimas. A. L. Misijos delegatai ten iškėlė viešumon pavergtos Lietuvos bylą; įteikė visų šalių delegacijoms memorandumą apie Lietuvą; Arkivyskupijoje gavo iškilmingas pamaldas už Lietuvą per Sekmines; surengė vakariene daugelio šalių delegatams ir jos metu vėl iš-dėstė Lietuvos bylą. Padarė Lietuvai šimtus naujų draugų žymių žmonių tarpe.

Amerikos Lietuvių Misija Washingtono Kovo 23-24, 1945, buvo kitas laimėjimas Lietuvai, kada į vakariene atsilankė 80 Senatorių ir Atstovų ir kada per savaitę laiko Kongreso rumuose apie Lietuvą sakė kalbas eilė Kongreso narių.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga išleido ir gausiai išplatino Dr. Norem'o knygą apie Lietuvą — "TIMELESS LITHUANIA" o dabar vėl išleido ir skubiai platina antrą labai svarbią knygą, Pulk. Petruičio pergyvenimus bolševikams užgrobus Lietuvą 1940-41 metais — "LITHUANIA-UNDER THE SICKLE AND HAMMER".

Tiems visiems darbams paremti ir toms knygoms išleisti aukas sudėjo patrio-tinga mūsų visuomenė — Jūs, mieli LVS rėmėjai ir Lietuvos reikalų gynėjai.

Pasitikime kad ir toliau dirbsit su mumis, remsit mūsų pastangas ir padėsit mums dirbti Lietuvos vadavimo darbus nepertraukiamai iki Teisingumas laimės ir Lietuvių tauta atgaus laisvę ir nepriklausomybę !

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA

P. J. ŽIURIS, Pirmininkas,
DR. J. J. SIMS, Vice Pirmininkas,
ADV. N. RASTENIS
K. S. KARPIUS, Sekretorius,
J. KRIPAS, Finansų Sekretorius,
J. SMALIS, Išdėininkas,
DR. B. K. VENCIS, Izdo Globėjas
ADV. A. C. STOKNA

Siųsdami savo aukas, užsisakydami knygas "Timeless Lithuania" (\$3.00) ir "Lithuania Under the Sickle and Hammer" (\$1.00), LVS nario mokestis, ir tt., adresuokit:

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

AUKOS AMERIKOS LIET. MISIJAI

L. V. S. Centras 6820 Superior Ave. Cleveland 3, O.

AUKOS IŠ HARTFORD, CONN.:

Šias aukas A. L. Misijai Washingtono prisiuntė W. M. Chase, nuo ALTS narių ir nuo SLA narių:
W. M. Chase 5.00
Mr. ir Mrs. P. M. Labanauskai 5.00
St. Pikturna 5.00
Mr. ir Mrs. T. A. Valkis 5.00
L. G. Kazianus 1.00
T. Yelneviskis 1.00
J. Pilvelis 1.00
K. Balskus 1.00
SLA kuopos nariai bendrai 6.00

IRONS, MICH., Aukos Misijai:

Mr. ir Mrs. Jos. Noreika 2.00
Mr. ir Mrs. Geo. Wayward 1.00
Mr. ir Mrs. P. Kabur 1.00
Steve Laiberg 1.00
Wm. Gutauskis 1.00
Ona Darskevičienė 1.00
Magdė Daunienė 1.00
Ona Urbonienė 1.00

AUKOS IR PINIGAI UŽ KNYGAS

Mot. Vilkičius (per 3 kartus), Lawrence, Mass. 20.00
A. F. Sweetra, Lawrence, Mass. 10.00
Dr. M. J. Colney, Waterbury, Conn. 15.00
Jacob Trečiokas, Oakville, Conn. 2.00
Dr. M. M. Devenis 3.00
Tadas Mikutas 10.00
K. Demikis, New Britain, Conn. 10.00
A. Shimkonis, Lawrence, Mass. 1.00
A. Matjoška, Dorchester, Mass. 2.00
R. Matjoškaitė 2.00
A. Matjoškienė 2.00
St. Mockus, Dorchester, Mass. 2.00
A. Neviera, Dorchester, Mass. 2.00
J. Cunys, W. Roxbury, Mass. 2.00
A. Nemaksy, W. Roxbury, Mass. 2.00
J. Dragašius, W. Roxbury, Mass. 2.00
L. Stasiulis, W. Roxbury, Mass. 2.00
V. Adomaitis, Worcester, Mass. 2.00
Vincas Bielis, Baltimore, Md. 1.00
J. Gutauskas, Baltimore, Md. 1.00
P. Lalas, Amsterdam, N. Y. 2.00
Pr. Narvydas, Brooklyn, N. Y. 1.00
J. P. Grite, Portland, Ore. 1.00
A. J. Kaniušis, Philadelphia, Pa. 5.00
Frank Pukas (du kartu) 10.00
J. Gailius, So. Boston, Mass. 3.00
J. Grigalius, So. Boston, Mass. 2.00
St. Griganavičius, So. Boston, Mass. 2.00
A. Ivaška, So. Boston, Mass. 2.00
Dr. P. Jakmauh, So. Boston, Mass. 2.00
Dr. A. Kapochy, So. Boston, Mass. 2.00
J. Kropas, So. Boston, Mass. 2.00
K. Mereškevičius, So. Boston, Mass. 2.00
J. Petrauskas, So. Boston, Mass. 2.00
Pranas Razvadauskas, So. Boston, Mass. 2.00
J. Stukas, So. Boston, Mass. 2.00
J. P. Tuinila, So. Boston, Mass. 5.00
M. Venys, So. Boston, Mass. 2.00
K. Valaišis, So. Boston, Mass. 2.00
J. Kasmauskas, Roslindale, Mass. 5.00
Kr. Žemaitis, Philadelphia, Pa. 2.00
V. V. Vaišnoras, Shenandoah, Pa. 5.00
Alex Conrad, Detroit, Mich. 1.00
J. Lieponaitis, Detroit, Mich. 1.00
J. Laučiškis, Brooklyn, N. Y. 2.50
F. Kazakevičius, Inkerman, Pa. 2.00
Mrs. Victor Szeiva, Grand Rapids, Mich. 4.00
W. M. Chase, Hartford, Conn. 1.00
J. Endžiulis, Chicago, Ill. 5.00
B. Šičkus, Cicero, Ill. 5.00

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KAPRIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS SEIMAS

LVS — didysis kovos už Lietuvą faktorius

ŠYMET Lietuvai Vaduoti Sąjungos metiniam seimui lemta įvykti kaip tik tuo metu kada pasaulio politikoje laukiama lemiamų sprendimų. Birželio 23 d. San Francisco konferencija, turbūt, jau bus pasibaigus, ir "trijų didžiųjų" naujas pasimatymas, apie kurį pranešė pats Prezidentas Truman, tuo metu nebegalės būti labai tolimas. Viso to deliai Lietuvai Vaduoti Sąjungos seimas įgyja ypatingos reikšmės.

Jis betgi yra reikšmingas ir kitu požiūriu: Lietuvai Vaduoti Sąjunga yra organizacija kuri kelių paskutinių metų bėgyje kovojo dėl Lietuvos laisvės suvaidino ypatingą vaidmenį. Savo leidiniais — "Timeless Lithuania", "Lithuania Under the Sickle and Hammer" — ir narių raštais, straipsnių ir laišku formoje pasirodžiusiais didžioje Amerikos spaudoje, Lietuvai Vaduoti Sąjunga iškilo aiškėn kaip nekompromisinis kovotojas už Lietuvos laisvę ir nekompromisinis komunizmo priešinys.

Štai kad ir pereinio sekmadienio The Cleveland Plain Dealer tilpo griežtas LVS pirmininko P. J. Žiurio straipsnis, kuriuo buvo atremti komunistų propagandisto Jay Franklin prieš Baltijos kraštų nepriklausomybę nukreipti argumentai ir taip pat aiškėn iškeltos Lietuvos teisės. Na o Birželio 11 ir 12 dienomis, visuose Hearst'o dienraščiuose Amerikoje tilpo Amerikos Lietuvių Misijos pirmininko Adv. Antano A. Olio ilgas straipsnis. Tai pora iš daugelio LVS veiklos pavyzdžių.

Greta nuolatinės akcijos už Lietuvą per spaudą, LVS kiekvieno didesnio įvykio proga atitinkamai laisškai ir memorandumais yra kreipusis į aukštuosius šios šalies pareigūnus ir juos atitinkamai informavus.

Pagaliau, didieji mūsų visuomeniniai politinio gyvenimo įvykiai — Amerikos Lietuvių Seimas New York'e, Amerikos Lietuvių Misija Washington'e, vykimai į San Francisco konferenciją — vis tai Lietuvai Vaduoti Sąjungos iniciatyva įgyvendinti žygiai. Šitie visi darbai patriotingiems Lietuviams, be abejo, teikia didelio pasitenkinimo.

Klaida betgi būtų manyti kad dabar, po darbo, galėtume pasilsėti. Ne, mūsų akcija kaip tik dabar turi būti sustiprinta ir mūsų darbo tempas pagreitinamas. Ir tai — nežiūrint į klūtis kurių dėl įvairių priežasčių visuomet atsiranda, o dabartiniu metu dėka bendro proboševikiško upo, gali dar daugiau atsirasti.

Šito akivaizdoje, Birželio 23-24 dd. Clevelande įvyktas Lietuvai Vaduoti Sąjungos seimas virsta tarytum naujos kovos ir naujo pasiryžimo seimu.

Mūsų įjega — gera organizacija

PASKUTINIŲ metų bėgyje Lietuvai Vaduoti Sąjungos veikla išplito plačiau po kolonijas. Lygia greta padidėjo ir visuomenės LVS teikiama parama. Nuo šiol betgi reikalinga dar didesnė parama — finansinė ir moralinė — ir dar intensyvesnis LVS skyrių tinklo plėtimas. Kur tik gyvena kelios Lietuvių šeimos ten turėtų būti ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrius. Mūsų ištekliai ir mūsų pajėgos yra palyginamai mažos, todėl mūsų stiprumą tegali sudaryti gera organizacija.

Visi į Clevelandą — Birželio 23-24

Viso šito akivaizdoje, yra nepaprastai svarbu kad į Lietuvai Vaduoti Sąjungos metinį seimą atvyktų Lietuvių veikėjai ir ne tik iš tų vietų kuriose jau yra susiorganizavę LVS skyriai, bet taip pat ir iš tų kuriose skyrių dar nėra. Žinoma, kai kuriems atvykimas į seimą bus surištas su ilga kelione, todėl ir su nuovargiu ir gan žymiomis išlaidomis. Tačiau jei į tai mes žiūrėsime kaip į auką Lietuvai labai, visi nepatogumai ir visos klūtys mums atrodys menki. Tat visi į LVS seimą.

Daugeliui, be abejo, šis priminimas yra nereikalingas, nes jie jau yra nusprendę ir pasižadę į seimą atvykti. Tie tačiau, kurie buvo nusistatę į seimą nevykti ar kurie yra neapsisprendę, tegul dabar dar kartą apsisvalvoja ir savo nusistatymą patvirtina į gerąją pusę. Kiekvienas geros valios Lietuvos bus mielas svečias Clevelande Birželio 23-24 dd.

Didžiųjų mirusiųjų pagerbimas

Su LVS seimu bus suderintos tam tikros iškilmingos ceremonijos: bus padėti vainikai prie didžiųjų Lietuvių — Dr. Jono Basanavičiaus ir Dr. Vinco Kudirkos — paminklų Lietuvių Kultūriniame Darželyje. Taip pat bus pagerbtas Lietuvos Prezidento Antano Smetonos atminimas. Seimo dalyviai nuvyks į Knollwood Mauzoliejų ir padės vainiką prie ten esančio Antano Smetonos karsto.

Pranešimas apie ALM veiklą San Francisco konferencijoje

SEKMAD. vakare, Birželio 24, buvusio LVS pirmininko ir vieno jos kurėjų, Dr. S. T. Tamošaičio, buvėnėje — žavingame parke Erie ežero pakrantėje — įvyks prakalbos-pranešimas apie Amerikos Lietuvių Misijos darbuotę San Francisco konferencijoje. Po prakalbų, į kurias kviečiami ne tik visi seimo dalyviai bet ir visi Clevelando ir apylinkių Lietuviai, Dr. Tamošaičio namuose bus parodyta filma apie Amerikos Lietuvių Misiją San Francisco konferencijoje. Taip pat bus ir muzikale programa. Kaip matote, po įtemptų seimo posėdžių yra numatyta labai graži kultūrinė pramoga.

Dirbkime ir kovokime

Tat viskas yra gražiai suplanuota, ir pilnam pasisekimui pasiekti tereikia gausaus dalyvavimo seime ir po

Kame Tikras Blofas

Vietoj kitiems primesti blofus ir humbugus, "trijų didžiųjų" carukas Grigaitis turėtų pažiūrėti ką jie mūsų visuomenei duoda už tuos \$25,000 kuriuos išleidžia palaikymui Amerikos Lietuvių Informacijos centro.

Tas informacijos centras seniau prašė mūsų visuomenės kad aprūpintų jį žiniomis. Bet to negavus, informacijos centras rado kitą gausų šaltinį informacijų, kurias teikia Lietuviams savo vardu.

Tas kitas žinių šaltinis yra tai Office of War Information leidžiamas Washington'e neva karo žinių biuletenis. Kadanigi tame ofise susigrūdę komunistai tam tikrais tikslais, to ofiso (OWI) vardu valdžios kaštais leidžiamas ir Baltic News Bulletin. Sulyg to biuletenio, Lietuva, Latvija ir Estija yra jau Sovietų Rusijos teritorijos, ir biuletenis vado bolševikų propagandą Amerikos valdžios kaštais, dažnai aprašdamas kaip gražiai tos šalys bolševikų tvarkomos, kokie geri jų komisarai, ir tt.

Ta biuletenį gauna visos Lietuvių laikraščių redakcijos ir gali tiesiog, be to brangaus informacijos centro iš to biuletenio žinias imti.

Dirvos redakcija ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos centras jau pernai pasidėję protestą Office of War Information vedėjams prieš tokį klaidingą biuletenį

jo sekančiose prakalbose. Jei taip įvyktų tatau būtų įrodymas kad mūsų dvasia tebėra jautri Lietuvos reikalams. Tai būtų laiku suteiktas atsakymas į liudną aidą iš Lietuvos. Nes šiandien Lietuva yra didžiausioje nelaimėje, ir jei dabar mes liktume jai nejautrus, kada ji galėtų besitikėti iš mūsų sulaukti jautrumo? Tat bukime pasiryžę ir tvirtos dvasios, ir bendras idealizmo kritimas tenepakerta mūsų įjėgą, o tepatarnauja akstinu tuo didesniam pasiryžimui.

Didieji mirusieji, kuriuos mes Lietuvai Vaduoti Sąjungos seimo proga rengiamės pagerbti, gali mums būti Lietuviško kantrumo ir patvarumo pavyzdžiu. Kiekvienas jų nenusimindamas darbo juodžiausiomis likimo valandomis. Tat dirbkime ir mes.

Dirbdami, kovodami ir tikėdami į šviesesnę ateitį, mes pagaliau laimėsime — išvysime Lietuvą vėl nepriklausomą.

ŠIENPJOVIO DAINA

(M. Dagilėlis)

Linksmą sienpjovėliui
Pjaut žalias sienelis,
Linksmą paukšteliai
Mano kieta dalį.

Jau aušrelė šypso,
Užtekės saulelė,
Pasiėmęs dalį
Eisiu į gojelį.

Nors galvužė svirsta,
Jieško pasilselio,
Bet aš sienpjovėlis,
Reikia prakaituoti.
Pasipustęs savo
Aštrią skudrunėlę,
Nuverčiau kaip rutos
Šimtą pradalgėlių.

Man plati krutinė
Palengvėl alsuoja,
Dieve duok sveikata,
Zolelės prikišiu!

Ai žibo sužibo
Už žalias gūrelės,
Skaisčioji saulutė
Žemai užtekejo.

Čiulbo ei sučiulbo
Margieji paukšteliai,
Ir rasa suvilgo.
Skaisčiuos žolynėlius.

Linksmu sienpjovėliui
Pjaut žalias sienelis,
Linksmą paukšteliai
Mano kieta dalį....

apie Pabaltijo šalis. To biuletenio siuntimas visoms Amerikos laikraščių redakcijoms daro neapsakomą žalą Lietuvai. Teko matyti nekuriuos Amerikos laikraščius naudojantis to biuletenio žiniomis, ir tas daro įspūdį kad Pabaltijo šalys labai patenkintos komunistinė sovietinė tvarka.

Primename kad į protestą aiškindamasis OWI vedėjas pripažino, jie tam Baltic News Bulletin'ui žinias ima iš Maskvos propagandos šaltinių ir teikia jas taip kaip jos yra, be jokių komentarų....

Mums gi puikiai žinoma kad sovietams kaip tik svarbu yra aprūpinti tokius biurus ir biuletenius savo žiniomis, o mūsų "gabūs" biurokratai, norėdami sunaudoti iš visuomenės surinktų aukų \$25,000 informacijos centro išlaikymui, peni mūsų visuomenę bolševikiškais žiniomis. Jei tų OWI žinių negautų tas mūsų garsusis informacijos centras turėtų užsida-ryti....

Nors sovietai jau 1940 metais įvedė Lietuvos žmonių išnaikinimo programą, ir 1944 metais sugrįžę į Lietuvą jį vis su smarkumu vykdė, kolonizuodami Lietuvą visokiais Rusijos elementais, mūsų informacijos centras, sąryšyje su OWI iš bolševikų šaltinių paskleista Baltic News Bulletin'ne žinia apie sumanytą atgabendį į Pabaltijį 1,700,000 vaikų iš Rusijos gilumos, pastebi: "Ar tik nesirengia Maskvos valdovai šia, regimai nekalta, skraiste prisidengdami vykdyti Pabalčio rusinimo planą?"

Amerikos Lietuvių Informacijos Centro vedėjai dar abejoja ar bolševikai Lietuvą kolonizuos — nes taip nepasakytą OWI biuletenio iš Maskvos pakuotos žinios....

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Bolševikai bėga nuo mano kepurės

Kitą dieną atjojom į Strazdžių pušyną. Aš įlipau į medį ir žiūriu Vabalninko link. Matau: Panevėžio vieškelį, nuo Zaprutiškių kaimo joja keturi raiti bolševikų žvalgai. Išlipau iš medžio, visi išbėgom ant kalniuko ir paleidom į bolševikus šuvis. Bolševikai pasileido atgal, o mes juos kulipkomis dar raginom. Bema-tant peršovėm vieną jų arkli. Bolševikai sulindo į griovius ir grioviais pabėgo.

Vieną šventadienį aš vienas išjojau iš Strazdžių vienkiemio į žvalgybą. Saulė aiškiai švietė, o mano Vokiška kareivška kepurė išstolo smarkiai blizgėjo. Vėliau žmonės man pasakojo jog bolševikai, pamatę mano kiverį, ėmė šaukti kad Vokiets. Kiti iš baimės net iš miestelio pabėgo. Jie buvo sau įsivaizdavę jog Vokiečių pilnas Strazdžių pušynas. Iš Morkunų kiemo buvo matyti kapinėse jų pastatytas kulkosvaidis. Bolševikai žmonėms neleido eiti į miestą, o kurie jau buvo atėję, neišleido iš miesto. Tada aš pasakiau Morkunaitei eiti į miestelį ir tartum į bažnyčią ir, jeigu leis eiti, pažiūrėti ar daug bolševikų, ir sugrįžti. Prie kapinių ją sustabdė kareiviai:

— Kur tu eini? — klausia jos.

— Į bažnyčią.

— O iš kur tu? — klausia bolševikai.

— Iš Strazdžių.

— O Vokiečių Strazdžių pušynėlyje

ar daug?

— Pilnas pušynėlis ir visi kiti kaimai.

Jie rengiasi pulti Vabalninką.

— Mes matėm vieną jų žvalgą, — sako bolševikai nusiminė.

Mergina gryžo ir visa man papasakojo. Aš, apšaudęs tą kulkosvaidį, gryžau į Unciškius.

Kovo 5, mes 45 vyrai, vadovaujant Unciškių kaimo Adolfui Vaidmužiui, ėjom apšaudyti bolševikų Vėleniškių ir Bartkunų kaimuose. Prislinkę prie pat kaimo ir prisiklausę kas ten darosi, puolėm į vidų. Pas Eugeniją Šakenytę radom apsi-stojusį bolševiką karininką, kuris čia buvo atvykęs suimti visus to kaimo gyvulus. Apie karininką išanksto žinojom jog jis pats noris mums pasiduoti. Del akių mes jį paėmėm neva prievarta. Jis mums suteikė daug žinių apie bolševikus ir kitą dieną mums vadovavo.

Praslinkus kelioms dienoms, vėl puolėm Vabalninką, išvijom bolševikus ir raiti vijosmės iki Ramangalių kaimo. Bolševikai bėgdami nespėjo išsivežti su savim šovinių. Mes paėmėm tris dėžes nau-jutėlių blizgančių Rusiškų ir Vokiškų šovinių ir linksmi gryžom į Unciškius.

Kautynės

Su bolševikais mes kovojom ne tikrai ginklais bet ir skleidami jų tarpe Lietuviškus atsisaukimus. Daugiausia atsisaukimų išplatino Jankunų kaimo Antanas Šukys. Apskritai šis žmogus uoliai varė propagandą, ragindamas ukininkus padėti partizanams ir net šaudyti kur tik galima į bolševikus. Ukininkai visur mums pritarė.

Kiek vėliau sužinojom kad bolševikai rengiasi stipriomis įjėgomis pulti mūsų užtvartą. Tuojuo pasiuotėm žinią kitiems partizanų būriams: Dajūnų, Vaškų, Pasvalio, Linkuvos, Joniškėlio, Salocių ir Pakruojaus. Sausiamieji atvyko.

Išryto anksti į Unciškius ėmė eiti didelės bolševikų grandinės.

— Jau ateina, jau ateina! — ėmė šaukti mūsų sargybinis, pamatęs ateinančius bolševikus, ir visi mes, išbėgę iš pirklių, užėmėm paskirtas pozicijas, sugulėm ir ėmėm šaudyti. Kautynėms ėmė vadovauti mūsų mažytis vadas.

Priešas šaudė iš kulkosvaidžių ir iš šautuvų sprogtančiomis kulipkomis. Kitos mūsų dalys, pamachišios kad nieko negalės padaryti, ėmė trauktis atgal, bet mūsų burys laikėsi iki 13 valandos. Pagaliau ir mes pristigom šovinių.

Mane sužeidė

Besišaudant mums pavyko keletas bolševikų negyvai nušauti. Galop bolševikų kulipka pataikė man į kairiąją koją, sprogo ir šėšios vietose padarė skylės — net blauzdikaulį perplėšė.

Mane išvežė į Joniškio ligoninę, o iš ten į Šiaulius, kur Vokietsis gydytojas išgydė. Pasveikęs, kad ir šlubas, sugrįžau

į savo būrį, kurį radau Joniškėlyje, ir pradėjau jau eiti kitas pareigas: pasidariau turto prižiūrėtoju ir ginklininku.

Pagaliau savo pareigas mes savanoriai partizanai atidavėm Šiaulių batalionui, o mūsų burys gryžęs užėmė vietas — Vabalninkę, Kupreliskyje, Alizavę, Antašavoje ir Geležiuose. Čia ėjom policijos pareigas, kol susikūrė komitetas. Tada mus perkėlė į atskirą Joniškėlio partizanų batalioną, kuris tuomet stovėjo Panevėžyje.

Batalione mes buvom tikri kareiviai savanoriai. Kuopai vadovavo Pučekas, o batalionui Stepulionis. Vėliau kovėmės su bolševikais ties Obeliais ir Daugpiliu. Turmanto stotyje buvom susitikę su Lenkais. Vėliau kovėmės ir Lenkų fronte.

Pagaliau mane del sužeidimo visai iš kariuomenės paleido, kaip visai netinkantį tarnybai. Kariuomenėje ištarnavau beveik dvejus metus.

Povilas Lazdynas,
Vabalninkas.

APDOVANOTIEJI

(Iš kariuomenės archyvų)

1920 metų Lapkričio 17 d. kautynėse ties Širvintais Lenkai smarkia šautuvų ugnimi apšaudė mūsų bateriją ir artilerijinkai 6 arkliais negalėjo išvežti iš pavojingos vietos savo patrankos. Tuomet 6-tos baterijos grandinis Aleksandras Veta buvo pasiūstas su pora arklių padėti. Jis, nežinodamas kad arklys ant kurio jis jojo, pakeliui buvo sužeistas, laiku atvyko prie baterijos ir tuo būdu patranka buvo išvežta iš pavojingos vietos.

Už tai jį apdovanotas Vyties kryžium.

Buvusio Pasvalio bataliono 2 kuopos eiliniai Povilas Kazėnas, kilęs iš Sindriūnų k., Pasvalio val., ir Adolis Lazdauskas, kilęs iš Talačonių k., Pasvalio val., 1919 metų Lapkričio 12, kautynių metu su Bermontininkais ties Salociais, mūsų 2 kuopai puolant drauge su kitais šešiais vyrais (šie šeši žuvo kautynėse), puolė pirmyn anksčiau kitų. Vokiečiams staiga padarius puolimą prieš Kazėnas ir Lazdauskas pateko į nelaisvę. Kada Vokiečiai varė juos į kleboniją, jiedu, pamatę iš antrosios pusės besartinantį prie klebonijos viršlą Burkevičių su 5 vyrais, staiga puolė variusius juos Vokiečius, atėmė iš abiejų šautuvus ir, juos nukovę, tuojuo pat šoko ant mūro ir, prisidėję prie viršilos Burkevičiaus vyrų, kartu puolė Bermontininkus, įsistiprinusius klebonijoje, ir juos nugalėjo.

Už drąsumą abu jie apdovanoti Vyties kryžiais.

L. K. Vytenio 9-to pėst. pulko 1 kulkosvaidininkų kuopos grandinis Juozas Drutys 1920 metų Spalių 19 d. kautynėse su Lenkais ties Kikeliškių kaimu kulkosvaidžio ugnimi išsklaidė du puolančius eskadronus ir privertė juos pasitraukti, paliekant savo nukautuosius ir sužeistuosius.

Už tai jis apdovanotas Vyties kryžium.

(Bus daugiau)

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisijuntimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rūpintis ir vargo su gaminiu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit "Dirvoje"

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Šioje knygelėje telpa didelės Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matal ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

Kaina su prisijuntimu tik \$1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

BALTIMORE, MD.

MISIJOJ ATSTOVŲ PRAKALBOS BIRŽELIO 16

BONŲ VAJUS. Gegužės 27, Lietuviai salėje įvyko Balimorės Lietuvos Draugijų Tarybos suauktas viešas Lietuvos susirinkimas 7-tos Karo Paskolos reikalui. Buvo dainų, kalbos ir filmos iš karo lauko. Publikos buvo neperdaug. Programai pasibaigus, Lithuanian Federal Savings & Loan Association, per kurią Lietuviai perka bonus, sekretorius J. Kablis pranešė kad nuo šios paskolos vajeaus pradžia, įskaitant ir šią dieną, Lietuviai jau išpildo bonų už \$113,000. O bėgyje 18 mėnesių Lietuviai išpildo karo bonų už \$418,108. Per tą patį laiką išpildo vien tik stampų už \$2079,40. Tai graži pinigų kruva iš Lietuvos.

LVS SKYRIAUS VEIKLA. Gegužės 29, Lietuvos salėje įvyko LVS 4-to skyriaus susirinkimas, į kurį narių atsilankė nevisai mažai ir reikalus svarstė rimtai ir nuosaikiai. Skyriaus pirmininkė Julė Rastienė skaitė platų raportą Lietuvos Misijos veikimo San Francisco konferencijoje, kurį A. L. Misijos delegacija specialiai buvo prisiuntus skyriui. Raportas tapo priimtas entuziastiškai.

Toliau, pirmininkė pranešė kad LVS centras prisiuntė 300 knygų Pulk. Petručio "Lithu-

ania Under the Sickie and Hammer" ir kvietė visus prie darbo tas knygas platinti. Skyrius paėmė už \$10 knygų, kurios bus išdalintos miesto knygynams ir laikraščių redakcijoms. Nariai taipgi pasipirkė po knygą ir po kelias paėmė platinti. Tą susirinkimą už knygą tapo surinkta apie \$50 ir sudėta keletas dolerių aukų. Toliau tapo skaitytas laiškas iš LVS centro, kuris atkreipia narių dėmesį į reikalingumą papildyti LVS išda.

Prisidėjimui prie papildymo Sąjungos išdo skyrius nutarė rengti vakarą su perstatymu ir prakalbomis. Nutarta kvieisti Lietuvos Moterų Vienybės vaidintojas iš Brooklyn, N. Y., perstatyti čia "Pasaulis be Vyru" ir Dr. B. K. Venciu pasakyti prakalbą.

Nesėjus susinėti su vaidintojais kaip gauta žinia iš centro kad Amerikos Lietuvos Misijos delegacija grįžus iš San Francisco kalbės Brooklyn Birželio 17 d. ir patarta Baltimore'iams surengti prakalbą tiems delegatams Birželio 16, kas ir nutarta daryti. Taigi Misijos delegatų prakalbos įvyks Baltimore'je, Lietuvos salėje, šeštadienio vakare, Birželio 16, nuo 8 val.

Ankščiau padarytas tarimas tapo nukeltas patogesniai laiku.

P. P. Jaras.

•DIDIEJI vanagai ir iš plėšrus krankliai užuodžia savo auką per 40 mylių atstu.

IŠ SAN FRANCISCO KONFERENCIJOS

(Tėsinys nuo 1-mo pusl.)

mokamai tiems kas į tas patalpas su pasais įleidžiami. Tą viską gaunama su San Francisco biznio firmų komplimentais.

Spaudos kambarys įrengtas su visais patogumais ir juo gali naudotis visų laikraščių korespondentai. Kambaryje stali nustatyti šimtais rašomų mašinėlių.

Kitame kambaryje veikia automatiškos mašinos teikiančios paskiausias žinias iš konferencijos ir bendrai iš visur.

Jeigu ir neišmanai nieko apie žurnalisto pareigas, gali gerai pasitarnauti savo laikraščiui ar organizacijai nuplėsdamas ir pasiūsdamas tos automatiškos mašinos gatai išrašytą, gerai suredaguotą pranešimą apie konferencijos darbų eigą.

Čia pat veikia ir radio stotis, iš kurios Misijos delegatai ir Dr. Norem, su Australijos ir Korejos delegatais kalbėjo, patiekdami savo mintis apie Lietuvos reikalus.

SVARBU pažymėti keletą dalykų apie konferencijos patalpas. Tai du didingi pastatai — Memorial Opera House ir Veterans Building, abu vienas greta kito, vieno didumo ir architektūros. Tarpe tų pastatų yra kiemas, kuriame įstatyta United Nations vėliava, tik gaila, mūsų Lietuvis-

kos vėliavos ten nesimato, ir tai tik iš bolševikų Sovietų kaltės.

Ir Opera House ir Veterans Building išstatyti tik 1932 metais, abu kaštavo pusseptinto milijono dolarių.

(Bus daugiau)

YPATINGAS POP KONCERTAS BIRŽELIO 16

Šio šeštadienio Pop koncerte kurį rengia Cleveland Summer Orchestra, vadovybėje Dr. Rudolph Ringwall, Public Auditorium, turės net tris žymias atrakcijas.

Tie solistai yra Josephine Antoine, atsižymėjus solatura-soprano iš Metropolitan Opera Association ir žvaigždė savaitinių "Contested Hour" radio programų; Vladimir Shavitch, Rusas-Amerikietis, dirigentas-kompozitorius pianistas, ir penkiasdešimt penkių narių Cleveland Lutheran A. Capella Chorus, su direktorium George F. Strickling.

Ateities koncertams turima kitų žymių solistų. Tiketai gaunami išanksto perkanant Taylor's Ticket Office, 630 Euclid ave., ir Public Hall koncerto vakarais.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius. Patarnausiu gerai ir greitai, su nauda jums.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld. Telef.: MAin 1778.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.

OFISO TELEFONAS: MAin 1778.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

BEVEIK VISAS LAIVAS JAU IŠPARDUOTAS

"Iki Birželio 30 dienos laivas yra beveik visiškai išparduotas", praneša Bill Wingate, garlaivių linijos operavimo vedėjas, sąryšyje su S. S. Alabama įvedamais kasdieniniais plaukimais ežerų iš Clevelando šią vasarą. Jis kalba apie tai kad per pirmas dvi savaites savo operacijų, tarp Birželio 16 ir 30, laivas visas yra užimtas specialioms grupėms, išskyrus dvi dienas.

Tos dvi dienos yra pirmadienis, Birželio 18 kuomet publika bus vežama į Put-in-Bay dienos metu ir vakare plauks į ežerą su šokikais; kita diena yra Birželio 19, o po to mes prašome publika palaukti iki "atdaro sezono" po šeštadienio, 30 Birželio. Nuo tada laivas bus visiems galimas naudotis.

1945 Season Opens Sat., June 16

MAKE your reservations early at Hotel Breakers. 1,000 rooms. Moderate rates. Excellent meals. Relax on the world's finest white sandy beach. All sports. Every vacation amusement. Dancing nightly.

On U.S. Route 6 and Ohio 2. Easily reached by rail, bus or hourly steamer from Sandusky.

S.S. THEO. ROOSEVELT 9 a.m. daily from Cleveland. Steamers also from Detroit & Toledo

The Playground of the Great Lakes CEDAR POINT-on-Lake Erie SANDUSKY, OHIO

ATSISAUKIMAS I TĖVUS

Frank D. Celebrezze, Cleveland Public Safety direktorius, per mokyklas išdalino sekantį atsisaukimą tėvams, sąryšyje su artėjančia vasara:

Tuoį prasidės mokyklų vaikams vasarų atostogos ir jaunimas nekantriai laukia to linksmo periodo. Tėvams tas sezonas atneš didesnes atsakomybes. Mokslo metu mokytojos skelbė vaikams atsargumo ir saugumo svarbą. Per tris vasaros mėnesius mokiniams vaikų būti atsargiais gatvėse ir visur gula ant pečių tėvams.

Kaip Cleveland Police Accident Prevention Bureau rekordai rodo vaikų daugiau sužeidžiama per tris vasaros mėnesius negu kurių kitų trijų mėnesių laikotarpiu. Perdažnai bereikalingos nelaimės sugadina smagumą mokyklos vaiko vasarinių atostogų.

Neliu perdaug ir įrodyti kaip svarbu yra tėvams naudoti visus savo galimus budus aiškinti savo vaikams apie prisilaikymą visų atsargumų taisykloms, taip kad būtų galima išvengti nelaimių. Persegejimui savo vaikų prisilaikyti šių svarbių nurodymų ir liepkit saviems jauniems:

1. Eiti skersai gatvę tikta nužymėtose vietose.

2. Dviraciais važinėjant būti atsargiais ir laikytis nustatytų taisyklių.

3. Prisilaikyti trafiko signalų visais atvejais.

4. Žaist tik saugiose vietose.

Mūsų rekordai parodo kad šios vasaros metu bus užmušta gatvių ir kitokiose nelaimėse visos šimtas mokyklos vaikų. Tėvai žiūrėkit kad tarp jų nebutų jūsų mylimas kudiškas neatsargumo auka.

GARLAIVIS PELEE VEZIOS ŽMONES I KANADĄ

C. H. Richardson, general passenger agent, praneša kad garlaivis Pelee pradės savo kasdienes ekskursijas iš Sandusky į Kanados uostus nuo šeštadienio, Birželio 16.

Laivas Pelee šią vasarą atliks kasdienes keliones į Pelee Salą, ir sustos Kingsville, Ont., sekma-dieniais, pirmadieniais, trečiadieniais ir šeštadieniais, o užsuks į Leamington, Ont., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais.

Laivas išplauks iš Sandusky nuo naujos priestotės ryto metą 8:30 valandą, taip- kad kurie važiuos iš Clevelando traukiniu spės pataikyti prieš išplaukimo laiką. Laivas pasiekis Kanados uostus apie vidurdienį, o grįžt atgal 4 val. po pietų, vėl pataikant į traukinius ar busus atgal į Clevelandą ir kitus punktus.

Laivas veža ir automobilius ir jau sako gavo daug išanksto užsakymų pervežimui automobilių tiems kurie važiuoja į šiaurines sritis vasaroti. Autoistai įvažiuojanti į Kanadą gauna specialę Kanados racion del 20 Amerikoniškų galionų gasolino, daugiau negu buvo duodama pirmesniais metais.

Asmenys kurie pasilieka Kanadoje mažiausia 48 valandas turi teisę parsigabenti sau \$100 vertės prekių be maito.

Vandenys aplink Pelee Salą yra pilni žuvies, o Kingsville ir Leamington turi golfo vietas, pačerio parkus ir maudynes.

Platesnių informacijų rašykite į C. H. Richardson, Steamer Pelee, Sandusky, Ohio.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniagesius (fire-monius), ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate 6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

Reikalinga ILGI šuoliai daeiti į Toky

• Buvo pasakyta kad komunikacijos linijos yra svarbiausia priemonė Pacifiko kare. Mums tas yra aišku. Tonai specialiai išrastų susisieikimo prietaisų išdirbama Western Electric, kuri yra išdirbimo vienetes the Ohio System, sujungimui mūsų plačiai išsimėčiusių jėgų po Pacifiką.

Tų prietaisų gyvastis trumpa. Jie turi būti padaromi kad galėtų atlaikyti visokį sukrėtimą atakų žeme ir jūromis ir paruošti nuo naikinimo visokių tropiškų augalų. Tos priežasties deliai visos mūsų priemonės negali tuoj būti pakreiptos į milžinišką pareigą

išdirbti ir įvesti visus telefonus, vielas, dial prietaisus ir sujungimų lentos aprūpinimui telefono patarnavimo kiekvienam civiliam kuris ot nori.

Mūsų pirmutinis darbas yra aprūpinti alkanas komunikacijos linijas Pacifike. Kuomet galutina pergalė paluosuos mus nuo šios pirmutinės pareigos, mes skubiai imsimes vykdyti savo programą aptiekimo patarnavimo kiekvieną kaip greitai galima. Tai bus didelis darbas, suimantis didesnę dalį tų \$60,000,000 ką mes paskyrėm pagerinimams ir praplėtimams bėgyje pirmų dviejų metų po pergalės.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

BUY WAR BONDS FOR VICTORY

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

For Women!

6.40

VESUS DRYŽIUOTAS SEERSUCKER

Patogiai Pasiuta Uriėakysje Susegamo Stilias!

Štai graži bryžiuta seersucker suknelė—puikaus darbo ofisui ir popiečio išiegoje dėvėti! Prieėakysje plytuotas sijonas, naujovišku diržu. Pasirinkimas iš žalių, mėlynų, arba rudų, miero 38 iki 44 panelėms ir moterims.

Gaila—Paštu ir Telefonu Užsakymų Nepildom

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

L. V. S. SEIMO PRAMOGOS

MISIJO DELEGATAI KALBĖS BIRŽ. 24

Clevelando Lietuvių visuomenėje didėja susidomėjimas Lietuvai Vaduoti Sąjungos 5-tu metiniu seimu, kuris rengiamas čia šeštadienį ir sekmadienį. Birželio 23-24, ir ceremonijomis kokios įvyks sąryšys su seimu.

Seimo pabaigtuvių vakare, smagioje Gegužinėje Dr. S. T. Tamošaičio parke pažėryje, 26001 Lake Shore Blvd., atvykusieji turės progą pirmą kartą išgirsti pianistę Birutę Smetonienę. Ji yra Lietuvos Muzikos Konservatorijos auklėtinė, priklauso prie žymiausių naujosios kartos Lietuvos pianistų.

Vietiniai ir apielinkės Lietuviai kuriems laikas leidžia prašomi atvažiuoti į Dr. Tamošaičio parką ir dvarą, 4 val. po pietų, sekmadienį, Birželio 24, Joninių dieną. Įžanga visiems nemokama.

Ten atsibus pasivašinimas, Amerikos Lietuvių Misijos delegatų San Francisco konferencijoje pranešimai, parodymas gražių filmų iš San Francisco, ir ponios Birutės Smetonienės piano programos.

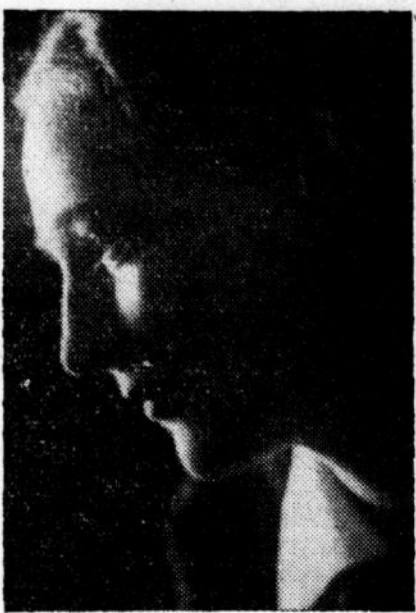
Pas Tamošaičius nuvažiuoti lengva: automobiliais iki E. 260 gatvės. Nuo Euclid Beach eina busai bulvaru, išlipsti ant E. 260 ir eiti į ežero pusę, į Tamošaičių kiemą.

DIDŽIŲJŲ MIRUSIŲJŲ PAGERBIMAS

LVS seimo apeigos prasidės šeštadienį, Birželio 23, bus padėjimas vainikų Lietuviai Kulturniame Darželyje prie Dr. Basanaviciaus ir Dr. Kudirkos paminklų.

Tas bus 2:30 val. po pietų.

Iš Darželio, delegatai ir vietiniai kūrės norės, važiuos į Knollwood kapines ir ten padės vainiką prie a. a. Lietuvos Prezidento Antano Smetonos

Birutė Smetonienė

karsto, Knollwood Mauzoleume. Daugelis turės progą pirmą kartą pamatyti tą mauzoleumą ir vietą kur A. Smetonos kūnas laikomas. Jo karstas nėra užkastas į žemę.

Mums Clevelandiečiams tenka ypatinga garbė pagerbti savo didžiulius mirusius, kurių paminklus ir patį kuną čia turime.

Tą vakarą, sugrįžus iš kapinių, bus LVS seimo delegatų pasitarimai.

SEIMAS BIRŽ. 24

LVS seimo posėdžiai prasidės lygiai 10 val. ryto, Wade Park Manor, Penthouse kambarėje, 1890 E. 107th street.

LVS seimui pasibaigus, visi delegatai ir svečiai iš kitų miestų suvažiuos Dr. S. T. Tamošaičio dvare, ten kur jau bus susirinkus Clevelandiečių publika laukianti kalbų ir muzikos programos.

Dr. Tamošaitis yra LVS 1-uo skryliaus pirmininkas ir seimo rengimo komisijos pirmininkas.

BAIGĖ MOKSLĄ

Genevieve Russell, žinomos Bronės Rasiulytės - Guenther ir sesuo, baigė Ohio State University, Columbus, mokytojos mokslo. Jos namai yra Cambridge Springs, Pa.

LANKĖSI SIMOKAITIS

Inž. B. F. Simokaitis, vykdamas iš New Yorko į Chicago, sustojęs pernakvoti Clevelande, čia pasimatė su nekuriu savo pažyastamais, apsilankė Dirvos redakcijoje.

GUB. LAUSCHE sugrąžino

Ohio senatui nepasirašytą mokyklų palaikymo bičių, dėl žymiai padidintos sumos, kurią gubernatorių atsisako pripažinti. Išėina kad naujas bičių mokykloms skiria net 18 milijonų dolerių daugiau 1945-46 metams, negu buvo 1943-44 metais.

Ohio legislatura nubalsavo padidinti Ohio valstijos bedarbiams atlyginimą nuo \$16 iki \$21 savaitėje, ir per 22 savaites, vietoje buvusių 18 savaičių.

GERAS LVS RĖMEJAS

Leonas Kubilius šymet jau kelintą penkinę aukoją Lietuvos vadavimo reikalams: aukoją Misijos delegacijai, ir dabar užsimokėjo \$5 įsirašydamas į LVS.

Taupykit

KAS MOKESTI

Pirkit Ekstra Karo Bonus ir ženklus
Padėkit dalį savo savaitinės algos į Society taupymo sąskaiton.

Society for Savings

The People's Bank on Public Square

MIRIMAI

YOGMINAS Stasys, 59 metų, nuo 7608 Aberdeen ave., mirė Birželio 12, laidojamas Birž. 15, Kalvarijos kapinėse; pamaldos 9:30 v. ryto šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko žmona, Petronėlė, viena duktė, Mrs. J. Norris, ir brolis Jonas, Pittsburghe.

BLATSKIENĖ Jieva, 77 metų, nuo 4410 Franklin ave., mirė Birž. 12, laidojama Birž. 16, Kalvarijos kapinėse; pamaldos šv. Jurgio bažnyčioje 9:30 v. Liko dvi dukterys, Mrs. Anna Bulevich, Mrs. Helen Parent, ir sesuo Mrs. M. Miskus.

VARKALIENĖ Petronėlė, nuo 1323 E. 65 St., mirė Birželio 8, palaidota Birž. 12, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsiuvo šv. Jurgio bažnyčioje. Liko dvi dukterys, Mrs. J. Ullis, Mrs. J. Dixon, du sunai, Juozas ir Albertas, abu tarnauja kariuomenėje. Paliko ir du brolius, Kazį ir Jurgį Šarkus.

Visų šių trijų laidojime pasitarnavo laidotuvių direktorė Della Jakubs.

MIRĖ ELENE KVEDERIENĖ

Birželio 9, Polyclinic ligoninėje mirė Elena Kvederienė, (Amšiejūtė), 42 m. amžiaus. Velionė buvo gimus DuBois, Pa.

Paliko vyrą, Viktorą, dvi dukteris, Bertingą Penkauską, Donna May, ir sunus Donald. Palaidota Birželio 13, Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsiuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Suomi reikiame padėką visiems mūsų giminėms, draugams ir pažyastams už gėles, už mišias, už lankymą šermyse ir dalyvavimą palydėjime į kapus. Taipgi ačiū laidotuvių direktoriui N. A. Wilkelui už prielankų pasitarnavimą, ačiū grabnešiams, ir mano broliui Jonui Kvederiui su broliene, kurie mūsų liudijoje valandoje teikėsi taip daug pasitarnauti.

Galiaus norime tarti ačiū ir visiems šv. Jurgio parapijos kunigams už jų pasitarnavimą prie ligonės ir prie palaidojimo. Liko velionės motina, Ona Amšiejienė, ir sesuo Mrs. Anna Wilkie, su šeima, Clevelande.

Velionė išanksto rengėsi prie savo sunaus, Donald, gimtadienio paminėjimo ir jo mokyklos baigimo iškilnės tą dieną kada ją prisiejo palaidoti.

Viktoras Kvederas ir šeima.

A, B, C, ir T gasolino ženklai prie automobilių stiklų nebus reikalinga pradedant 25 Birželio. "B" kuponų turėtojai gaus daugiau gasolino, ir šiek tiek daugiau gaus "A" kuponų turėtojai.

KOVA SU ŽIURKĖMIS

Clevelande ir plačioje apskrityje imamas glicia kova išnaikinimui žiurkių. Žiurkių nuodijimas pradedama miesto dumpuose.

Namų savininkai taipgi privalo prisidėti prie žiurkių naikinimo apie savo namus kiemuose.

MĖSOS trukumas Clevelande

sudaro didelę painiavą, bet nematyt iš to išeis greitu laiku. Prie mėsos krizio prisidėjo ir Gub. Lausche, kuris tyrinėja ar Ohio valstija dabartinio laiku gauna sau atitinkamą kiekį mėsos.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas, Popieriutojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St. Telefonas P OTomac 6899

DIRVA

Pirk daugiau U. S. War Bonds

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Small Nations and the World Security Organization

By Anthony A. Olis
Co-Chairman, American Lithuanian Mission

(EDITOR'S NOTE: This article appeared in all Hearst dailies throughout the United States June 11-12, 1945)

THE Atlantic Charter, proclaimed by President Roosevelt and Prime Minister Churchill on August 14, 1941, sets forth that one of the principles for which we entered the war is the right of small nations to self-determination and independence. The charter states:

"Second, they (the United States and the British Empire) desire to see no territorial changes that do not accord with the freely expressed wishes of the people concerned.

"Third, they respect the right of all peoples to choose the form of government under which they will live, and they wish to see sovereign rights and self-government restored to those who have been forcibly deprived of them."

In a speech on Sept. 12, 1943, Secretary of State Cordell Hull REAFFIRMED these principles in declaring:

"All peoples who, with a decent respect for the opinions of mankind, have qualified themselves to assume and to discharge the responsibilities of liberty are entitled to its enjoyments.

"EACH SOVEREIGN NATION, LARGE AND SMALL, IS IN LAW AND UNDER LAW THE EQUAL OF EVERY OTHER NATION.

"All nations, large or small, which respect the rights of others are entitled to FREEDOM FROM OUTSIDE INTERFERENCE IN THEIR INTERNAL AFFAIRS."

THE Republic of Lithuania was established on February 16, 1918, as a modern nation under a constitutional government.

During its days of independence since the last war, Lithuania demonstrated that it HAD a "decent respect for the opinions of mankind."

By its progress in its economical and cultural life it demonstrated that its people WERE qualified to assume and discharge the responsibilities of independence.

Russia has, therefore, solemnly agreed and covenanted that it would respect the SOVEREIGNTY of the Republic of Lithuania. And these agreements and treaties were made not at the time when Russia was helpless because of internal revolution but in the years when the Soviet Union had a strong government.

On Sept. 28, 1926, a nonaggression treaty, which is still in effect, was entered into between the Republic of Lithuania and Soviet Russia. The language of the following articles of said pact is as follows:

"Article 2—The Republic of Lithuania and the Union of Soviet Socialist Republics mutually undertake to respect in all circumstances the sovereignty and territorial integrity and inviolability of each other.

"Article 3—Each of the two contracting parties undertakes to refrain from any aggressive action whatsoever against the other party.

"Article 5—Should a conflict arise, and if impossible to liquidate it in a diplomatic way, both contracting parties agree in such case to nominate conciliatory commissions."

THIS TREATY WAS BY ITS TERMS TO BE IN EFFECT UNTIL DECEMBER 31, 1945, AND IS THEREFORE STILL IN EFFECT TODAY.

On October 10, 1939, Lithuania and Russia entered into a mutual assistance pact—Article 7 reads:

"... The realization of this treaty must not infringe the sovereign rights of contracting parties, especially the structure of their state, their economic and social systems, military instruments, and altogether the principles of nonintervention of one state in the internal affairs of another state."

THEREFORE it is not anti-Russian to take the position that there should be a RESTORATION OF THE INDEPENDENT LITHUANIA which Russia solemnly agrees to respect in all circumstances by its treaty which by its terms is still in effect to December 31, 1945.

KAMBARIS NUOMAI

Lietuvių šeimoje, tinkamas kambaris, viršuje. Kreiptis 5704 Dibble Ave. (24)

KAMBARIAI IŠSINUOMO-

JA, Lietuvių šeimoje, viršuje, tik \$20 mėnesiui; noriu gauti Lietuvos. Kreipkitės tuojau: Katrė Preikša 6006 White Ave. (viršuje)

KAMBARIS Lietuvių šeimoje, jaunai porai arba dviem pavieniam. Arti gatvėkarių, 3 minutes paeiti. Kreipkitės: Telef.: Diamond 7183 9609 Elizabeth ave. (26)

"Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!"

Savers always welcome at our 46 offices

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Furthermore, in the creation of a world organization the important consideration should be the principles of justice and international law.

AN ORGANIZATION WHICH SACRIFICES PRINCIPLES AND RESTS ITS STRENGTH UPON THE FACT THAT IT IS AN AGREEMENT SUBSCRIBED TO BY OUR PRESENT DAY ALLIES WILL ONLY BE OF TEMPORARY NATURE.

Japan was our ally in the last war. In 1919 we were appeasing Japan by sacrificing the principles of justice and independence as they applied to ancient Korea. In 1919 our state department refused a passport to Dr. Syngman Rhee, president of Korea's provisional government, in order to prevent him from presenting his country's case before the peace conference at Paris.

The reason for this violation of Wilson's lofty principle of "the right of self-determination of peoples" was that Japan had been our ally in that war, we did not want to offend Japan, and we said at that time, as we say now, that nothing should be permitted to stand in the way of reaching an agreement for a durable peace.

Today we know that this sacrifice of principles in order to reach an agreement neither brought us peace nor do we have an ally in Japan.

IN A SPEECH made to the supreme council of the U.S.S.R. on October 31, 1939, the president of the council of the people's commissars of Soviet Russia, Mr. Molotov, referred to the mutual assistance treaty with Lithuania and similar treaties with other Baltic States as follows:

"We stand for the conscientious and exact observation of the treaties concluded, on the principle of entire reciprocity, and declare the idle talk about the Sovietization of the Baltic states to be profitable only to our common enemies and to all kinds of anti-Soviet provocateurs."

It is hard to believe that on June 30, 1940, about eight months after the above statement was made, Commissar Molotov abandoned the foregoing position, and stated as follows:

"If the Russian Tsars, beginning with Ivan the Terrible, were trying to reach the Baltic Sea, they were doing this not only for their own personal ambitions, but because this was required for the development of the Russian state. It would be unpardonable if the Soviet Union did not seize this opportunity, which may never occur.

"The leaders of the Soviet Union have decided to incorporate the Baltic states into the family of the Soviet republics."

THE Department of State of the United States on July 23, 1940, denounced "Soviet elections" in Lithuania, in the following language:

"During these past few days the devious processes whereunder the political independence and territorial integrity of three small Baltic republics—Estonia, Latvia and Lithuania—were to be deliberately annihilated by one of their most powerful neighbors, have been rapidly drawing to their conclusion.

"... The policy of this government is universally known. The people of the United States ... are opposed to any form of intervention on the part of one state, however powerful, in the domestic concerns of any other sovereign state, however weak.

"The United States will continue to stand by these principles, because of the conviction of the American people that unless the doctrine in which these principles are inherent once again governs the relations between nations, THE RULE OF REASON, OF JUSTICE, AND OF LAW—in other words, the basis of modern civilization itself—CANNOT BE PRESERVED."

REIKALINGA MOTERIS

draugystei namuose, prie kitos moteries. Kuri moteris nedirba arba taip turi sunkų pragyvenimą, čia jai gera proga turėti kambarį ir valgių, gyvenimas užtikrintas. Turi būti švari ir teisinga, nes mes po raktu nieko nelaikome. Lietuviška šeima. Kreiptis bent vakarą tarp 7:30 ir 9 val. 1441 E. 61 Street. Telef. ENdicott 7867. (25)

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS DEGTINĖ VYNAS
Smagi vieta sueiti savo senus pažyastamus ir draugus.
Eleanor ir Anthony Budas Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS
Užkvičiame savo draugus Lietuvos atsilankyti.
Atdara nedėdieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA
6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER
Vieta kur susitinka kiti miestų pravažuojantys lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA
"Kur alus skanesnis"
"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI
584 Euclid Avenue
Ant U. S. Route 20
Kazys Stonis, Savininkas.
WICKLIFFE, OHIO

SKAITYKIT IR PALAIKYKIT DIRVĄ

Dirvai išsirašyti nereikia laukti pradžios metų

Pelniugi Laivu Išplaukimai

GRUPES KLUBAI • DR-JOS •

Uždirbkite Savo Organizacijai Pinigų! Rengkit smagius laivu išvažiavimus vasarą... puikiu S.S. ALABAMA. Kasdien į Put-in-Bay. Vakariniai išplaukimai su šokiais pradedant Birželio 16 d. Specialės kainos grupėms ir klubams. Pirkites tikietų knygeles DABAR! Rašyk arba telefonuok šiadien mūsų passenger agent ir gausi reikalingas informacijas.

PHONE MA. 2853

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763